

3-9590 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6. } చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూలై నెల 22 వ తేది మంగళవారము } NO. 93.
సంపుటము. ౬ } సిద్ధార్థ నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ దశమి గం. } సంచిక ౯౩

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు.

బృహత్ మంజుషాదికౌవర్ధ
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
½ పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి
మూత్రవ్యాధులందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వానవలేహము
దగ్ధనకు మంచిమందు.
½ పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవసాయములన్నియునాంగైయభాషలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మసూటికల్ వర్క్స్
ఆయుర్వేద యోషధముల తయారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

ముఖ్య గమనింపు
పండిత కే. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారి కృష్ణలీల నాటకము ఆత్మకమునకు సిద్ధముగ నున్నది. నెల రు. 1-4-0.
హెచ్. ఆర్. చంద్రా ఆంధ్ర కంపెనీ, బుక్స్, స్టెల్లర్స్ అండ్ పబ్లిషర్స్, బెల్లూరి.

రైసుమిల్లు అద్దెకు ఇచ్చుట.
కృష్ణాజిల్లా యేలూరుతాలూకా పూర్వ గ్రామములోని మాతాలూకా స్త్రీముఖజను, బాయలరుగలిగి ఉప్పును బియ్యం వచ్చిబియ్యం తయారుచేయుటకు సదుపాయములు గల "శ్రీరామారైసుమిల్లు" ఇదివరకు పాలు ౧-కి రు 5-0-0 ల చొ॥ నాలుగు సం॥ రయలకు అద్దెకు ఇవ్వబడినది. సదరు వాయిదా ఈనెల 24-వ తేదీతో అంత్యమైపోవును. తిరిగి అద్దెకు ఇచ్చుటకు ఆ తేదీనే (24-7-19) 1 గంట లగాయతు 6 గంటలవరకు పాట జరుపవలయును. కావలసినవారు ఆ తేదీనాటికి వచ్చి పాడుకొనవచ్చును. పాట పరతులు పాటకాలమందు తెలుపబడును.

మరొక— సదరు ప్యాక్టరీ రైలుస్టేషనుకు ఏలూరు కాల్యకు, మధ్యచండి సరాసరిగా పడవలలోనికి రైలులోకి ఎగుమతి దిగుమతులు జరుప ననుకూలమైన స్థలమునందు వాటి నంటియున్నది.

పూర్వ, కల్లి చిట్టి అబ్బాయి, 16-7-1919. మానేజరు.

నర్వవృద్ధి విషనంజీవిని.
(రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ మాన్యు)
ద్యుభయతో నచ్చువారు సంకోచముతో పోవుదురు. శుభములేదని యజ్ఞాచార్యులవారు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండవలసిన యావృద్ధివధము. అంక్షయుగానా, కేయలైద్యులతో పొగ ద్రాగించబడియున్నది. ఎన్ని వినము జంపినను మందు గుణముమాడదు, తెలుసకు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నడయో గించును. నెల పాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోస్తేజి 0-8-0. 1 డబ్బా పాకెట్ల నెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి నెలం.

పిలేసారి 2 ప్యాకెట్లు రిప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవ్వం. కర్రకులకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

శిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 16 కెంకటేశ్వర స్త్రీ, పిడి, సాకారుకేట పోట్లు, మదరాసు.

అద్భుత నివారిణి.
ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎలెక్ట్రోటానిక్ వెరల్సు

ఇది బలహీనులకును, నీరసులకును మంచిది. నిద్ర తేవందుకు, బ్రాహ్మణులకు, కుక్కన గను, మొదలు దిమ్మగా నుండుట,

ఓనియం దంతమాత్ర మిచ్చుతేవందుట, నిస్సత్తుక, బలహీనులు, ఆయానము, కుక్కనవ్వముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక నేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0

జీవనము! పరిమళ వైద్యము ల రాజు నవీనము!!

ఆటో దిల్ బహార్
మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వ వాసనయును కలదు. అల్లకహార్ సారాయి మొదలగునాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. వేలిగుడ్డలో గాని నొక్కాయి వైదగాని 2-కి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన కనము మధ్యలోనుంటే యెంత కుఖమయిన వాసనను ఆన భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు రుచి నేనియండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాతాస్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.

నెల ½ డ్రామా బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి.పి. చార్జీ
,, 1 డ్రామా బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, ½ అవున్సుబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ టెలికల్ కంపెనీ, నెం 155, బామ్బాయ్ నీధి, బొంబాయి.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమోషధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు పేరు పొందినది. గుణము లేకుండిన మీ వైకము మీకు ఇయ్యబడును. వనమూలికలచే చేయబడును సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను చూచి కొనిన మోసముండదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు చక్కని డబ్బీలో వెలరా అణాలు. అన్ని దుకాణములలోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డిపో,
6, లంబు కెట్టి వీధి, మదరాసు. 109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

సంఘటనలు

ఆంధ్రదేశము

కారంచేదు.

యధ్యక్షులచేతను గాన ఈ నెల 19-వ తేది శనివారంనాడు రాష్ట్రపాలాకా కారంచేదు గ్రామములో ఆన్లుములే 1000 వెయ్యిమంది బీదజనులకు ఆన్లుదానముచేసి నా నా విధ వాద్యములతో మూర్ఖ బాలబాలికలతోడను పురజనులతోడను, శ్రీ భవచూర్ణి చక్రవర్తిగారికి జయజయ స్తుతలతో పువీధులపై పూరేగింపుచేసి ఫలాహారములను విస్తృతముగా సహజముగా పూజయిన శివాయముగా ఆభిషేకమును ఆచివైభవముతో జరుపబడినది-పురవాసి.

జగంపేట.

19-7-1919 తేదీని శ్రీ మిత్రులందరివారికి, వైదుల వసు జరిగిన సంధివారము, పద్మాపురి తాలూకా జగం పేట గ్రామమునకు వైదులమేనుగలైన మహారాజశ్రీ, దారా చంద్రశేఖరస్వామిగారు, బీదలకు గొప్ప ఆన్లుదానము చేసి నారు. ఈ గొజున చుట్టుప్రక్కల నుండు గ్రామములకుండి యు నీ యూరినుండియువచ్చిన జనము 1500 కు వైగ నుండిరి. వీరికిజయ స్తుతముగా దగ్గరనుండి సంతృప్తిగా సంతర్పణ చేయించెను. ఈ మహాభావమును వైదుల విధాయువు నిమిత్తము.

పొలనము.

ఈ నెల 19-వ తేదీని తాలూకాలము 4 గంటలకు, విభావట్టగుం కల్లా పొలనం గ్రామముందు ఖుర్రా శ్రీ మహామహి బాసకిరామస్వామిగారి ఆధిపత్యమున సంధి ఉత్సవము జరుపబడినది. ఉద్యోగములు, వస్త్రములు, వ్యవసాయదానము, తదితరము సభనలంకరించిరి. వైకారాధ్యులతోను, రామభజన తోను సభ ప్రారంభమయ్యెను. రాజభక్తినిగూర్చి పెక్కుమంది ఆంధ్రులను నవస్పందించి. బాహుకు ఫలాహారమును పంపివెట్టబడినది. మంగళవారములతోను, జయజయ కరతాళ భ్యులతోను సభ ముగిసెను. — ఒక బలేభవంతు.

మదనపల్లె

ఈ నెల 19 వ తేదీ శనివారము గొజున నిచ్చట సంధిమహోత్సవము జయప్రదముగా జరిగినది. కిరివిగ బీదలకు ఆన్లుదానము చేయబడినది. బాలబాలికా పాఠశాలలందు సభలు చేయబడి ఫలాహారమును పంచివెట్టబడినది. బాలీయ కళాశాలలందు వాయుముక్తిదేవి ప్రసరింపబడినది. కాని స్థానికీస్థులతోద్యోగములు, యిరగ పెద్దలును చాలమంది చిత్తూరునకు యేర్పాటు చేయబడిన కలెక్టరువారి దర్బారునకు పోయియుండుటచే కాబోయి ఇచ్చట జరిగిన సభలను, అటును ఒక కార్యక్రమము ననుసరింపక పోవుట గొప్పలోటు జరిగినది. — పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తి.

పడిలిపురం.

ఈ నెల 7-వ తేదీని మా గ్రామమున సంధిఉత్సవము మాకు దగ్గరగా నన్న పోలీసుస్టేషను, అధికారులు ఆయన శబుయిసెప్పెక్తురు గారి యాధిపత్యమున మా గ్రామమున కొందఱకర్తల సహాయమున జరిగినది. మూడు 400 మంది బీదలకు ఆన్లుదానం చేసినారు. సాజంత్రము 4 గంటలు కాల మున చుట్టుప్రక్కలను గ్రామరయులకు పిరాపురం వెను గోలుకొండ కోయలకు తెలియటకై మీటింగును జరిగినది. ఆరాత్రి 10 గంటలు పర్యంతం శ్రీ జాగ్జీచక్రవర్తి మేరిరాణి గార్ల పట్టుమలన నలంకరించి పూరేగింపు జరిగింది - ఒక విలేఖరి.

సికిందరాబాదు

శనివారమునాడు నెలవియ్యబడినది. ప్రజలధికోత్సాహమును వెల్లడించిరి. రెసిడెంటుగారు ఆహ్వానముల నంపగా చాలమంది రెసిడెంటుగారి మందిరావరణమున సమావేశమై. మేగరు హెచ్. ఆర్. లారెన్సుగారు సంధివరతుల సంగ్రహమును చదివెరి. సర్ ప్రభుత్వ ప్రభుగారు రాజప్రకటనమును చదివెరి. బుద్ధిచక్రవర్తిగారికి ముమ్మారు జయజయధ్వజములు ముచ్చరముగ జరుపబడినది. చాలమంది బడిపిల్లలు వచ్చిరి. ప్రభుభవనగారి పిల్లల కందరికిని మిఠాయిలను పంచివెట్టిం చిరి. సంస్థాన ప్రధానోద్యోగులు మైసోద్యోగులు మున్నగు వారు తలుపులు వచ్చిరి.

కడికాపురం.

మామూల తాలూకా పడికాపురం గ్రామములో బుద్ధి రాజు నారాయణరాజుగారు ఆంకాల పుండరీకాక్షరావు దాయకు, గాజులరామన్న ప్రోత్సాహమున 400 మందిల మందికి బీదలకు ఆన్లుదానము 7-7-19 తేదీన మధ్యాహ్నం 12 గంటలు మొదలు సాంత్రము 5 గంటల వరకు ఆన్లుదానము చేసి సాయంత్రం 8 గంటలకు శ్రీ గాజుచక్రవర్తి దంతుల పట్టుమలన నుండెడుకొని మంగళవారము విశేషము లతో నాటిన పాపురం పోలీసు శబు యింపెక్తురు గ్రామ యిమ్మూలలో రాత్రి 8-9 గంటలవరకు సభకూడినది. బుద్ధి రాజు మూర్ఖనారాయణరాజుగారు గాటుపిరాపురం పోలీసు పట్టుమలన సెప్పెక్తురు యిద్దరు యువస్థులించిరి. ముమారు 800 మంది జనము వచ్చినారు. పిదప రాజచక్రవర్తి గారికిని మిత్రులందరికిని సభాధిపతిగారికిని జయజయధ్వజములతో సభ ముగిసినది. — ఆంకాల పుండరీకాక్షరావు.

కోట

మాపురమున బోర్డు యెలిమెంటరీ పాఠశాలలోపాధ్యా యులు సామ్రాజ్యాధీశ్వరుల పట్టుమలన వెల్లడించి రాజ కీర్తనలంకారములతో వచ్చి పోలీసువారితోడను యిరగ రాజకీయోద్యోగులతోడను రాజభక్తి విషయములకు పాటు లబాడు విద్యార్థుల సమాహములతోడను మేళతాళముల తోడను నూరేగింపుగాంచిరి. ఉత్సవానంతరమున మాఫిర్కా వివిధములతో సెప్పెక్తురుగారు శ్రీముకిలి.వి. రంగాచార్యుల వారి యాధిపత్యమున నొకసభ జరిగెను. ఆయన ఆధ్యక్షులు ను, బోర్డు యెలిమెంటరీ స్కూలు హెడ్ మాస్టరుగారు శ్రీ ఆనంతాచార్యులవారును మాయూరిరెడ్డిభామయ్యలతో నొకరగు శ్రీపాత్రై శేషరెడ్డిగారును రాజభక్తిని గురించి యుద్ధ నరసమాస్తిని గుఱించియు నువ్వసించిరి. రాజ భక్తిని గుఱించిన జయములు చదువబడినది. చక్రవర్తిగారికి సౌఖ్యమియుదని భగవంతుని ప్రార్థించి మంగళము పొడిన పిదప పిల్లవాండ్రితో చక్రవర్తి పండివెట్టబడినది. అంతిలో సభ ముగిసెను. — మై. హనుమంతరావు.

నందిగామ.

కృష్ణాజిల్లా నందిగామ తాలూకా నందిగామయందు 19-వ తేదీని సంధి ఉత్సవము జయ ప్రదముగా జరిగెను. బీదజనులకు ఆన్లుదానము చేయుటకొరకు సర్కారువారి కల్ల 240 రూపాయలు శ్రీ మత్త్యలరాజుగారివలన 800 రూపాయలు తాలూకా ప్రజల మూలమున ముమారు 500 రూపాయలు పోగు చేయబడినది. ఇచ్చటి స్కూలు విద్యార్థులందరు సంతృప్త నము చేయుచు బ్రిటిషు పతాకముల నెగురవేయుచు కోలా వాలభ్యులతో పురము సంతయు తిరిగిరి. తరువాత విక్టోరియా రాణిగారి స్తంభమునద్ద దర్బారు జరిగెను. ఆచ్చట ఉద్యోగ స్థులు, పురజనులు, విద్యార్థు లందరు యెదుట సంధివరతులు చదువబడినది. సాయంత్రము మొదలు రాత్రి 4 గంటలవరకు 1000 మంది బీదజనులకు ఆన్లుదానము చేయబడినది. ఈ కార్య భారమంతయు, భనము పోగుచేయుట మొదలు, ఆన్లుము వడ్డనచేయువరకును ఆధ్యాధి కల్పణాభి యును, ఉదారతీయను, అగు మాతపాశ్చియాదాన కె. లక్ష్మణరావు నాయకుగారి వలననే నిర్వహింపబడినది. ఈ సంధిసమయము ఇచ్చటి బాలభట సంఘమువారు చేసిన సహాయము ప్రశంసార్హము. — నందిగామ, తిరువ్రావ తాలూకాల విలేఖరుడు.

భీమునిపట్నం

జూలై 19-వ తేదీ ఈయూత్సవములకై యీ పట్టణ మున మూడు 250 రూపాయలు వందావములు కాబడినది. నేటియుదయము 8 గంటలకు గ్రామములో గల విద్యార్థు లందరును తాలూకా కలెక్టరద్ద సమావేశమై ము. ఎలియట్టు దొరగారి ఈ జయోత్సవమున రాజభక్తి గీతముతో నూరేగిరి. ముమారు కేయినుండి పిల్లలకు మిఠాయిలును, ఆటోపండ్లకు పంచివెట్ట బడినవి. మధ్యాహ్నము శ్రీ సర్కారువారి హతేలి లో కేయినుండి బీదలకు దీప్త్యాటి తహశీలుదారువారు, ఆ మీనునాయకుగారు, గొట్టిపెక్కుల జగన్నాథరావుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. టేజోమూర్తుల ఆప్యయ్యపంతులుగార్ల యాజ మాధ్యమున ఆన్లుదాన మెసంగబడినది. నాలుగుగంటలకు పోర్టు ఆఫీసునద్ద దొరలకు ఖాత్రము మితాహరవిందు జరిగినది. తరువరి మున్సిసిపల్ ఆఫీసునద్ద మేనేజరుగారు గున్నయ్య

శ్రేష్ఠిగారివలన సంధివరతులను గూర్చి చక్కని యంతస్యాక మెసంగబడినది. పిమ్మట యూరేగింపు యుత్సవము జరిగిన వెనుక మంచుబుద్ధు, తారాజువ్యులు కొన్ని కాల్యబడినవి. కొండవైకున్న శ్రీస్థనిమాస్వామివారి యాలయమున దీపారాధన చేయబడినది. — పురవాసి.

గుంటూరు.

సంధి మహోత్సవ సంధ్యమున నీ నెల 19 వ తేదీని మా పురమందు కొన్ని వేడుకలు ఆత్మత్సాహముతో జరుప బడినవి. పురవీధులలోను, గవర్న మెంటు ఆఫీసుయొద్దకు వెద్ద కమానులు గట్టి ప్రస్తుతాక్షరములతో విజయ వాక్యములు తిరిగింపబడినవి. ఉదయము 8 గంటలకు పురమధ్యమును మున్సిసిపల్ స్కూలుకు దగ్గరకు నొక విజయ స్థూపమును గట్టుటకు శేఖుస్థాపన శ్రీ కలెక్టరుగారిచే జేయబడినది. ఇది 60 అడుగుల ఎత్తుండును. దీనిపై వెయ్యి రూప్యముల నెల గల పెద్ద గడియారము ఆవర్చబడినది. దాదాపు దీనికై పది నేల రూప్యములను మా మున్సిసిపల్ వారు వరూలుచేసి వ్యయ పెట్టి నిర్మించియున్నారు. దీనికంతకు మా మున్సిసిపల్ చేర్చేనుగారి నిరంతరకృషిపోత్సాహ మని చెప్పిన అతిశయోక్తి కాజాలదు.

అనంతరము పోలీసువారు కేవలము చేయు మైదానము లో వివిధమైన ఆటలలో వందెములు జరిగెను. విజయ మొందిన వారికి బహుమతు లీయబడిన మధ్యాహ్నము శ్రీ కృష్ణాకాటక్ ప్రస్తుతాక్షర బీదలకు సంతృప్తికర ఆన్లుదానము నుపబడినది. మూడు గంటల మధ్య పాఠశాలలలో బాలరక్ష మిత్రాయులు పంచివెట్టబడినవి.

సాయంత్రము 5 గంటలకు కలెక్టరు ఆఫీసునద్ద గొప్ప దర్బారు జరుపబడినది. దానికి వందలములలోని ప్రముఖు లందరు ఆహ్వానింపబడిరి. పురమందిరి ఉన్నతోద్యోగులు తదితర ప్రముఖులందఱు రావించబడిరి.

ప్రభుమున మా కలెక్టరుగారు శ్రీ భాకటచూ దూరు ఉస్మాక్ సాహేబుగారు జర్మనీవారితో మిత్రులందరి వారు చేసికొనిన సంధివరతులను జరిగిరి. అనంతరము బలిజే పల్లి లక్ష్మీకాంత కవిగారు సంధిసహోత్సవ సందర్భము సారముగ రచియించిన కొన్ని కవ్యములను జదివి సభ్యుల మన్ననలకు పాత్రులైరి. తరువాత రిజిట్రేషన్ గుర్తు మంచివని చేసినందులకు రేవల్లె తహశీల్ దారుగారు శ్రీ పిల్లలమర్రి సోమయాజులుగారికి గవర్నరుగారిచే పంపబడిన యొక ఫర్దు క్లాను సర్టిఫికేట్టును శ్రీ కలెక్టరుగారు హాసంగిరి. తెనాలి నివాసులగు కనకసుందరముగారికిని, నంబూరు మునసబుగారు గారు వాసిరెడ్డి కొటయ్యగారికిని పతకము లియ్యబడినవి.

పిమ్మట, గుంటూరు జైలునుండి 13 మంది ఖయీలు విడదల చేయబడినట్లును, 8 మందికి క్షుణ్ణతగ్గింపబడినట్లును, రాజయండి జైలులలో 65 మంది విడుదల కాబడినట్లును శ్రీ కలెక్టరు గారు తెలియబడినవి. విజయ ఘోషలతో సభ ముగింప బడినది.

అనంతరము, మిక్కిలి మనోహరముగ నలంకరింపబడిన ఒకరథముమీద రాజవందతుల పట్టుములమర్రి మహావైభవముతో పురమంతయు నూరేగింపు చేయబడినది. ఆన్లు విభములైన వాద్య ఘోషలతోను, గ్యానులెలులతోను, బాణ సంఘాలతోను నూరేగింపు కత్తులపండువుగ జరుపబడినది. ఉదయము మొదలు రాత్రి 9 గంటలవరకు సంధి మహోత్సవ మీపురమున అలీవైభవముతో జరుపబడినది. — న్యక్తి నువిలేఖరి.

పాండుచ్చేరి

15 వ తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు పొగింనువారి జయమును తెల్పు ఫిరంగులు మోగింపబడినవి. — డూప్లేముదానము, శ్రీగవర్నరుగారి బంగారామట్టునున్న అన్ని గవర్న మెంటు ఆఫీసులు తిరిగి కాంతులతో విజయ పతాకములు బారులు తీర్చి కట్టబడినవి. 7 1/2 గంటలకు గవర్నరుగారి మునిసిపల్ ఛెయిన్ టెక్ గారు ఆహ్వానించి విశిష్టతము నకుంించి పొగిం నువారి జయమును గూర్చి మాచ్చటించిరి. — 15 తారీఖునన్ని వేళలను నిరంతర మన్నదానము జరుపబడినది, బీదలకు పెట్ట లిచ్చిరి. టిక్కెట్టులేకుండగనే గరిడిటిటలు, గుట్టపుపండ్లములు జల్కూరేకలా మొదలగు వేడుకలు నాటిదని మంతయు జర్జుమండెను.

16 తేదీ — ఆరుగంటలకే ఫిరంగుల జయధ్వజమును కర్రావక, బాలీయ గీతమునాడిరి. నాటి దినమంతయు సర్కారు మొదలగు వివేదములు బహిరంగముగా జరుపబడినవి. 16 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలు లగాయతు టిక్కెట్టులేకుండగనే డూప్లేముదానములో గవర్నరుగారి మొదయెదుట బాణ వేడుకలు మిక్కిలి వివేదముగా జరుపబడినవి — దాక్టరు యస్. వి. యస్. రాజు

బందరువిధిలోని బట్టలవర్తకులు.

సంధ్యర్థం గౌరవార్థమై ఆదివారమునాడు బందరు విధిలోని బట్టల దుకాణము లన్నియును మూతబడినవి. బీదల భోజనార్థమై భజనము ప్రోగుజేయ బడినది. ఆదివారమునాడు దుకాణములు మూతబడినవి. బీదల భోజనార్థమై భజనము ప్రోగుజేయ బడినది.

* * * *

దక్షిణ ఇండియా ఇండిస్ట్రీయలును మేనేజింగు డైరెక్టరు మాజీ మహమ్మదు ఇబ్రహీము సేటుగారు సంధ్యర్థం బందరును గతవారము మధ్యాహ్నము వాటా బట్టల భోజనార్థమై లెలులును లైనులును కాంపౌనులో, ఈకంపెనీయొక్క పని వాండ్రు కందరకును. రిలయన్సు ఫౌండరీ, ఇంజనీరింగు పనులవాడిన, వదరాను పోర్టు రాండు కనులవాడిన సంస్కృతి భోజనము పెట్టబడినది. వెయ్యిమందికి 9 రకముల భోజనవార్తములు, మాంసమును గూడ పెట్టబడినది. ఈ భోజనములు సరిగా జరుగుటకు ఇబ్రహీముసేటుగారు, ఆర్. కే. ధనపాలు మొదలయినవారు, కంపెనీ క్లెరిక్, రిలయన్సు ఫౌండరీ మేనేజరు, ఇంజనీరు డబ్ల్యు. హెచ్. లాటర్గారును స్వయంగా కనగనరి పని వాండ్రు భోజనముచేసిన తరువాత సరసమున నున్న బీదలకు కూడ అన్న దానము చేసిరి. భోజనానంతరము కాంపౌనులో బ్రిటిషు పతాకము ఎత్తబడిన భజనము మొదలయినది. దేశభావలలో సంధ్యర్థము యొక్క ప్రాముఖ్యత జర్మనీ ఓకీఫోయినందుకు ఎందుకు సంకసంపలమునో, బ్రిటిషు పాలనముక్రింద యందుకుటవలనగల లాభములకు గుర్తింపజేసినది.

నారాయణ దేవర కెరి

బల్లారి జిల్లాపరిషత్తు తాలూకా నారాయణ దేవర కెరిలో 19-7-19 వ తేదీ శనివారమున సంధ్యర్థమున జరుపుటకు పాఠశాలలో విద్యనభ్యసించుచున్న బాల బాలికా రత్నములతోడ సహభాగ్యులు పాఠశుద్దీపకర్త సమాజే మైరి. కదరుసభకు వచ్చినవారు బాల, బాలికలు, పాఠశాల కలసి ముమారు 200 మందిఉండిరి. బాల, బాలికలు డైరెక్టర్, రాజభక్తి కీర్తనలు పాడిరి. ఈసభకు రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ కె. మల్లాదిశాస్త్రివారు అగ్రాసనాధిపతిగా నుండిరి. గతగ హనుమంతరావుగారు, గర్లమ్మమ్మ మోడ్యప్పయ్య వాళ్లమ్మ గారు మృదువాకళ్యాణులతో ప్రభుభక్తిని గురించి కొంత తడవు ఉపన్యసించి సభ్యులను సంతసంప చేసిరి. కారవారిడింగు రూము సెక్రటరీ.

బర్మా

బర్మాలోను యిండియాలోను అన్ని పట్టణములందును సంధి వృత్తనములు జరుపబడినవి. అన్ని పట్టణములలోను శనివారమునాడు శిలవియ్యబడినది. సభలలో సంధ్యవర్తములు జరుపబడినవి. చాలమంది బైదీలు కదలుచుండిరి. వేలకొలది వేదలకు అన్నదానము చేయబడినది. దీపావళి వృత్తనములు చాల బాగుగా జరుపబడినవి.

బెంగళూరు

కర్ణాటకమును అన్న దానము.

శనివారమునాడు బెంగళూరునగరమున పూర్వార్థమున 6000 మంది వేదల కన్న దానము చేయబడినది. దివాను సర్దారు కాంతరాజపురుగు నాయకు, ప్రధానోద్యోగులును పాఠశాలలో ప్రముఖులును వచ్చి యుండిరి. యుద్ధమున మైసూరు సేనలు చేసిన సహాయమును గుర్తి పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు దివానుబహదరు కే. పి. పుట్టన్న శ్రేష్ఠిగా దుపన్యసించిరి. తెనాలి హాసరీ యజ్ఞశ్రీలును ఏలూరు వాస్తవ్యుడును గొప్ప బియ్యపు వర్తకులగు అప్పన రామచంద్రరావు గారను ఆంధ్ర ఆర్యవైశ్య ప్రముఖులు నేడిగరయన జరుగుచున్న అన్నదానమునకు నలును ద్రవ్యము సోపానం. ఈ రామచంద్రరావు గారు మైసూరు సంస్థానమువారికి బియ్యపు కంట్రాక్టుదారుగా నున్నారని నాలుగు నెల 1వ తేదీ నుండియు రామచంద్రరావుగారు బెంగళూరులో దినమునకు రూ. 60 వందల మందికి అన్నదానము చేయుచున్నారు. ఇందులకు మనమందరమును రామచంద్రరావుగారికి కృతజ్ఞతను తెలుపవలెనని పుట్టన్న శ్రేష్ఠిగారు నడిచిరి. యవరాజుగారికి పుత్రజననము కలిగినది. ఈ సంధ్యర్థమున బీపుత్రజననము శుభదర్శనమైనది. ఈ పుత్రజననమునకు సంస్థానము నా రందరును మిక్కిలి సంతసించుచున్నారు. అందులకుగాను ప్రత్యేకముగ బట్టలను పంచదారయును పంచిపెట్టబడుచున్నది. పుట్టన్న శ్రేష్ఠిగారు నడిచిరి. దివానుగారు సంతకము ఏర్పాటుల నన్ని

కీర్తి శేషమలగు దాక్టరు టి. యం. నాయుగారు.

టిని చూచి సంతసించి రామచంద్రరావుగారిని చాల గౌరవించిరి. మిగత వ్యాపారమున కలిగిన లాభము నిట్లు సద్వినియోగము చేయుటవలన సార్థక్యము కలిగినదని నడిచిరి. భోజనములు పెట్టించుటలో బెంగళూరు బాలకులు చాల సహాయము చేసిరి.

బెంగళూరులో శ్రై దీలనుపదలుట.

సంధి సంధ్యర్థమున శ్రైదీలకు కదలుటకు యిండియా ద్వారము వారత్తు చేసిన పద్ధతి నే మైసూరు మహారాజుగారు కూడ నుత్తరుచేసిరి. 21-వ తేదీ బెంగళూరు వెంట్రలు జయలులోనుండి 112 గురిని వదలి వాటిలో 10 మంది శ్రీలు ఇద్దరు నివిలు భయిచిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

దక్షిణాఫ్రికా ద్వారము వాండ్రు భారతీయుల స్వాతంత్ర్యములకు భంగకరముగ నిజీరలచేరిన చట్టమును నిరసించుటకు బొంబాయి నగరమున మా. సర్. డి. వా. వెటిలు గారి అధ్యక్షత క్రింద ఎత్తెత్తి నుచు వాటకలయించు గొప్ప సభ ఈ నెల 18 వ తేదీ బొంబాయి నగరమున జరిగింది. ఈచట్టము వలన నచట భారతీయులకు గల కొద్దిస్వాతంత్ర్యములకుగూడ భంగము కలుగు చున్నది. నేను సంధి ఉత్సవము లంతటను జరుగుచుండ మన మిట్లాక్షేపణ న జరుపవలసి వచ్చుట విధిక్రమము. బలవంతుల మోటుబలమునుండి బలహీనులను కాపాడి ధర్మమును నిలుపుట కీసమర మొదలపడినది మనము వింటిమి. ఈ యుద్ధమున కన్ని విధముల యిండియా వారు చాలతోడ్పడిరి. మన సహాయము సందరును ప్రకటించిరి గాని యుద్ధము ముగియగానే వారిని జరిగిన మరణి జన స్వాతంత్ర్యముల సంఘము మొదలపడగిరి. ఉన్న యిబ్బందులుగూడ తొలగింపబడునని మనము లెలచితిమి. దక్షిణాఫ్రికా వారు స్వాతంత్ర్యమునే ప్రధానము చేసుకొనిరి. ఇట్లు సామ్రాజ్యములోని వివిధదేశములవారు నిరోధములను కల్పించినచో నిక సాయరక్త్య సహాయము లెట్లు కలుగగలవు ఈ యుద్ధమునందీ యుద్ధము కలిగిన ప్రైవేటులు కలుగును. ఒక దేశము వారికి దేశము వారిని నిరోధించినచో వీరు మరొక వారి నెట్లు నిరోధించునంద గలరు. ఇట్టివిజరీ నేని అన్ని దేశములను సామ్రాజ్యమునందలి భాగములను నిరర్థకము. కాన సామ్రాజ్యమును లండుకిని ఒక్కటే వ్యాధి మొదల కలెను గాని పాశ్చాత్యులకును ప్రాజ్ఞేయులకును జేరుజేస వ్యాధిమొదలగుండ దని మనము పట్టు దల తో వాదించవలెను. ఇండియా ద్వారమువారి చట్టమును రద్దుచేర పించవలెను. అట్లు జరుగజేసి ధర్మభంగమునందలి భారతీయులందరును వ్యాధిశాస్త్ర వ్యతిరేకముగాని విధానమున కక్రితంచన లేకుండ పనిచేసెద రని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు గ్రహించురు గాక యని అభ్యుక్తుడు నుడిచెను. పిమ్మట సర్ నారాయణ చంద్రావర్మ గారు తిద్దివయితకు తీర్మానము నపహించిరి. దానిని గంధి గారు రుజువించిరి. గంధి గారి కన్యభక్తిగా నందుటచే మారుచుండియే దేశభావలో ముచ్చటించిరి. మా. శామల్లాసుగా రుజువించి యు రాజప్రతినిధిగారేమి చేయుచున్నదియు ప్రకటించవలెననిరి. ఆఫ్రికా భారతీయుల పట్లసానుభూతిని తెలుపు తీర్మానమునుగూడ ఆమోదించిరి.

లోకమాన్యుని ౬౪-వ జన్మదినము.

ఈ నెల 28 తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 6-30 గంటలకు వైసిడెన్సీ కాలేజీ కేంద్రమున నున్న బీదవద్ద, లోకమాన్యు తిలకుగారి 64-వ జన్మదినోత్సవ కందర్బమున వదరాను పాఠశాలసభ జరుగును. డాక్టరు ముబ్బయ్య అయ్యగారి సంతకము చదువబడును. ఎస్. కస్తూరింగ అయ్యంగారు కలకత్తానుండి కచ్చియెడల వారు సభాధ్యక్షుల పనిచేసెదరు.

సి. రాజగోపాలాచారి బి. ఏ. బి. ఎల్, పి. నారాయణమూర్తి బి. ఏ, బి. ఎల్, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, బి. ఏ, బి. ఎల్, ఎమ్. సి. సంజయరావు. బి. ఏ, ఎమ్. బి. సి. ఎమ్, కె. బాలసుబ్రహ్మణ్యఅయ్యగారు. బి. ఏ, బి. ఎల్, బి. సోమన్న బి. ఏ, బి. ఎల్, వి. ఎస్. నరసింహాచారి. బి. ఎ, బి. ఎల్, టి. ఎమ్ కృష్ణస్వామి అయ్యగారు. బి. ఏ, బి. ఎల్, ఇ. ఎల్. అయ్యగారు బారిష్టరు, కె. పి. కేశవమూనకు, బారిష్టరు, కె. పి. పద్మనాభపిల్లే బారిష్టరు, ఎస్. వి. ఎల్. నరసింహము బారిష్టరు, కె. నాగేశ్వరరావు, సి. శేషగిరిరావు. బి. ఏ ఎమ్. సాంకెరరావు బి. ఏ, ఎ. రంగనాథరావు. బి. ఏ, బి. ఎల్, టి. ఎస్, కృష్ణరావు. ఎమ్. ఏ, ఎమ్. ఎల్, టి. ఆర్, రాఘవేంద్రరావు బి. ఎ, బి. ఎల్. టి. హెచ్. రాఘవేంద్రరావు, . సి. ఆర్. మాధవరావు, కె. పి. రాజారావురావు. ఎమ్. ఆర్, రామశేష అయ్యగారు, కె. రామస్వామి అయ్యగారు. టి. ఎస్. రాజారావుశాస్త్రి, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలయినారు, టి. రంగనాథము నాయకు. ఆర్. జ్ఞానసంబంధము. బి. ఏ, బి. ఎల్, ఎమ్. ఎస్. ముబ్బయ్య అయ్యగారు, ముబ్బయ్య శివ, వి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, తిరుమలాచార్యులు, టి. వి. కల్యాణ సుందరమొదలయినారు, వి. ఓ. చిలపరంపిల్లే, వి. లక్ష్మీ నారాయణ బారిష్టరు, ఎ. మూరస్వామిశెట్టి. జి. హరి సర్వోత్తమరావు.

ప్రోగ్రాము.

జేనాలయములలో అర్చనలు, ప్రార్థనలు, బీదలకు అన్న దానము, తిలకుగారి కొనంగు సంతకమున సంకేతములు చేయుట.

చిత్రపటముల అమృతము.

లోకమాన్యునిచిత్రపటము లీక్రింది ప్రదేశములలో విక్రయించబడును:—గ. జే. ఆంధ్రకో (తంబుకెట్టివీధి) గురుగాజ ఆంధ్రకో (వై. కా. పురోద్ధ) ఇండియను ఇండిస్ట్రీయల్స్ కంపెనీ (ఎస్టబ్లీష్మెంట్) వెంట్రులు స్వదేశీస్టాల్సు (మంబురోడ్డు) భారతభండరు (వీరరాఘవ మొదలవీధి) భారతభండరు (ఎస్టబ్లీష్మెంట్) భారతభండరు (వరకువాకము) భారతభండరు (మైలాపూరు) శివలిన్ (మైలాపూరు) కాగో నేను కన్నె యలు చోలు (మైలాపూరు) గుడ్విక్ అంతుకో (మైలాపూరు) డాక్టరు మెల్ గారి ఎల్క్రిక్ డి. స్పెన్సరీ (తిరువలిక్కేజి) శ్రీధర్త న ఆఫీసు (రాయపేట) ఆంధ్రపత్రికా ఆఫీసు (తంబుకెట్టివీధి) సన్స్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎస్టబ్లీష్మెంట్) సన్స్ ఆఫ్ ఇండియా (తిరువలిక్కేజి).

* * * *

యావద్భారతవర్ధంత్యుత్సవము

నాల్గవ ప్రకటనము

సత్యగారిట్లు వాగిరి. 28-వ తేదీని లండనునగరమున తిలకుగారికి జేరునట్లు సంఘమువారిదివరకే సద్భారములకు తంతుములకముగా తెలియజేసిరి. ఈ యుత్సవములలో పాల్గొనినవారి మొత్తముసంఖ్య ముందువారమున తంతుములకముగా లోకమాన్యునకు తెలుపబడును. సంకేతములకర్తీయులు 2-8-19 వ తేదీని టపాలో పంపబడును. లోకమాన్యుని చాయితలు ములనిచ్చి సంకేతములను చేయించు కొను పనిచాలా చురుకుగా జరుగుచున్నది. అన్ని రాష్ట్రముల ప్రధాననగరములకును ఛాయాపటములు పంపబడినవి. మండలముల వారు రాష్ట్రనగరమునకు వ్రాసిన పటములు లభించును. 27వ తేదీవరకు మాత్రమే సంకేతములు చేయించి ఆకాగితమును తపాలో 785 గ్లాం బొంబాయి అను విలీనమునకు కుటి వారికి పంపవలెను. సామ్యుకు ప్రజనకు వైదియనామా కే పంపవలయును.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం. జూలై నెల 22-వ తేదీ

మంగళవారము.

కీర్తి కేసులగు

డాక్టరు నాయుడుగారు

డాక్టరు నాయుడుగారి నెల 17 తేదీన లండను నగరమున చనిపోయిన తెలిసికొనుట కెంతయు చింతిలుచున్నాము. వీరు జాయింటు కమిటీ ఎడట బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యము గూర్చి సాక్ష్య విచ్చుటకును, ఆంగ్ల దేశీయులలో నీ విషయమై ప్రబోధము గలిగించుటకును వెడలి యుండిరి. వీరికి వ్యాధి ప్రబలమై మృత్యువు త్వరితం నాసన్న మగునని డలచుటచే, జాయింటు కమిటీవారు వీరి సాక్ష్యమును కమిషను మూలముగ గైకొనుటకు 18 తేదీన ఏర్పాటు కేసిరి. కాని, ఆదివారమునకు పూర్వమే, నాయుడుగారు పిగతజీవులయిరి. మద్రాసు ప్రెస్సుపత్రికా వృత్తాంతము ననుసరించి, వీరి వ్యాధి సంక్లిష్టమయ్యెను. వైద్యుల శ్రమ లేదని యూహించిరి గాని, మరణ మింత త్వరితం నాసన్న మగునని వారును తలచి యుండలేదు. గతవత్సరము వీరు అస్వస్థులగుండి, ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలి, దేహము స్పృశితమైనది. ఈమారటులగాక, మృత్యువు వారి నెదుర్కొనెను. డాక్టరు నాయుడుగారు బ్రాహ్మణేతరోద్యమాభివృద్ధికొరకై శ్రమ కోర్చి, విదేశములకు వెడలి దేహయాత్ర చేసెను. నాయుడుగారి కీయద్యమము ఎడగల కట్టుదలయు, విశ్వాసమును, కార్యదీక్షా తత్పరతయు, వారి ప్రతికూలురకు గూడ నాశ్చర్యము గలిగించుచుండెను. డాక్టరు నాయుడుగారి నామము, బ్రాహ్మణేతరోద్యమ సంబంధముననే, విశేషముగ స్మరింపబడుచుండును. తమ పూర్వ విశ్వాసములను, పూర్వస్నేహితులను, విడనాడి నాయుడుగారి కీయద్యమముకొరకు ప్రబలమగు కృషి సలిపిరి.

జుట్టిను కత్రికకు గలిగిన ప్రాముఖ్యము, వారు కృత్రికా సంపాదకులుగ నుండుటచేతనే నని ఎల్లరకు చెలసిన విషయమే. ప్రతికూల వక్షమువారిని విమర్శించుటలో, నాయుడుగారి రెంతమాత్రము వెనుకాడలేదు. వ్యక్తుల దూషణము కత్రికలో ప్రధాన విషయముగ నుండెను. కాని భాషా ప్రయోగ సౌలభ్యము మూలమునను, చమత్కారపు వాతలమూలమునను నాయుడుగారి దూషణము రోత పుట్టింపలేదు. రాజకీయ విషయములను వీరు సమర్థతతో చర్చించుచుండిరి. వీరు సూచించిన రాజ్యాంగ విధానము, స్వపరిపాలనాభివృద్ధి కంతక ననుకూలంపక బోయినను, వీరికి గల రాజకీయ విషయక చరిజ్ఞానమును మాత్రము సూచించుచున్నది. లేఖనా సామర్థ్యమేగాక, వీరి కసాధారణముగ వక్రత్వ సామర్థ్యము గూడ గలను. ఈ రెండు శక్తులను, బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును సమర్థులకు, వీరికి తోడ్పడినది. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము గోరుచున్నను, వీరు స్వపరిపాలనాశాసనమునకు దేశీయులలో కలసి కృషి సలిపియున్నచో, బ్రాహ్మణేతరోద్యమము దేశీయుల మన్నన బడసెడిది. అటులగాక, బ్రాహ్మణ దూషణమునే ప్రధాన మార్గముగ గైకొని, దేశాభివృద్ధికి శత్రువులగు

ఇండో బ్రిటీషుసంఘము వారిలో సఖ్య మేర్పరచి కొని, దేశ సేవకై తమ జీవితమునంతను ధారబోసి ప్రజలచే పూజించి గౌరవించ బడెడి నాయకులను సయితము తూలనాడుచు, నాయుడుగారిచే నీయద్యమము నడువబడుచుండుటచే, నది, ఉదార భూయిష్టులగు ఆంగ్లేయులయొక్క గాని, భారతీయులయొక్కగాని, అమోదము బడయలేదు.

ఇండో బ్రిటీషుసంఘమునా రవిన ఆంగ్ల దేశములో గౌరవ మెక్కడలేదని, భుష్టమును చున్నది. నూతన యుగోదయ ప్రారంభ సమయమున ఇండో బ్రిటీషుసంఘచర్యలు స్వాతంత్ర్య ప్రేములగు సాంగ్ల ప్రజల యామోదము బడయట దుర్లభము. నాయుడుగారి యనంతరమీ యద్యమమును నడిపెడి ప్రముఖులు నాయుడుగారు తేసిన పొరబాటులను విడనాడి, దేశాభివృద్ధి కడ్డంకుల బెట్టక కాలస్వభావము ననుకరించుట భావ్యము నాయుడుగారి పూర్వచరిత్రను నెరిగినవారికి, వారిటీవల నవలంబించిన పద్ధతు లాశ్చర్యము గలిగించక మానవు. సర్ ఆర్థు లాల్ గారు మద్రాసు గవర్నరుగనుండిన తరుణమున, నాయుడుగారి రచితవర్ణ విమర్శనలో తీవ్రవాదులుగ నుండిరి. సర్ ఆర్థు లాల్ గారి గవర్నరుపదవి ముగిసి అప్పటి పెరిఫ్ గారు ప్రజలవక్షమున వారికి విమల కేయ కృషియించినపుడు, నాయుడుగారి నిశ్చయము కొనసాగకుండుటకు ప్రబల ప్రయత్నముల గావించిరి. 1908-సంవత్సరమున, సూరతు కాంగ్రెసు భగ్నమయినపిమ్మట మొదటి మితవాదుల కాంగ్రెసుసభ మదరాసులో జరిగెను. నాయుడుగారి కా తరుణమున మితవాదము సరిపడలేదు. జాతీయవాద ప్రముఖుల నేకులు గలసి, కాంగ్రెసు సభకు వెడలగూడదని ప్రకటనయు నొకదానిని ప్రచురించిరి. నాయుడుగారు వాటో నొకరుగ జేరి, కాంగ్రెసుసభకు వెడలుట మానుకొనిరి. ఒకానొకప్పుడు జాతీయవాదులలో ముఖ్యులుగ నున్న నాయుడుగారు, పిమ్మట మితవాదులలో నైనను జేరక సంస్కరణ ప్రతికూలు రగు సిద్ధాంత వర్గములో జేరుట, స్వభావచిత్రములలో నొకటి యని యంగీకరింపక తప్పదు.

వంగ దేశ విభజనసమస్య, హిందూ దేశము సంతను కలవరచుచున్న సమయమున, చెన్నపురి విక్టోరియాహాలువద్ద ప్రజల బహిరంగసభ జరిగెను. ఆతరుణమున, కర్జును ప్రభుత్వగారి చర్యలను సర్ బి. పుల్లరుగారి నిరంకుశత్వమును విమర్శించుచు, నాయుడుగారి రోసగిన గంభీరవాదమును, నేటికిని మరుపునకు రాకున్నది. వారి చమత్కార ప్రసంగము నవ్వుబుట్టించెను. పుల్లరుగారిని గూర్చి, వారు స్వయముగ నెరిగిన విషయములను తెలుపుచున్నపుడు సభ్యులలో భాషా ప్రాజేకము గలిగెను. నాయుడుగారి వక్రత్వ సామర్థ్యము వెల్లడియయ్యెను. అప్పటినుండియు వారు మద్రాసు కార్పరేషను విషయములలో శ్రద్ధవహించుచు, చెన్న నగరాభ్యుదయమునకై చిరకాలము పాటుపడిరి. స్థానిక స్వపరిపాలనా సమస్యలు వారికి కరతలామలకములయ్యెను. వారి రాజకీయాభిప్రాయములలో మార్పు గలిగినను, స్థానిక స్వపరిపాలనా సమస్యల గూర్చి పూర్వపు స్వాతంత్ర్యాభిప్రాయములు వారిని విడనాడ లేదని, యిటీవల వ్యక్తమయ్యెను. శాసన నిర్మాణసభ వారు సిటిమ్యునిసిటీ పల్ బిల్లునుగూర్చి విచారించుచున్నపుడు నాయుడుగారు తాత్కాలిక సభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. ఆ తరుణమున, నాయుడుగారు ప్రజాప్రతి నిధులకన్న నెక్కుడుత్సాహముతో, బిల్లులోని యంశములను విమర్శించి, అనేక సంద

ర్భములలో ప్రభుత్వమువారికి ప్రతికూలముగ వ్రాసు నిచ్చిరి. నాయుడుగారి నైఖరి అధికార సభ్యుల శాశ్వర్యము గలిగించి యుండవలెను. ప్రజాసేవ జీవితమునందు పాల్గొనుచుండుటచే, వీరు విశేష ప్రఖ్యాతి గాంచినను, వైద్యవృత్తిలో గూడ వీరు పేర్వడసిరి.

ఎసింబరో నగరమున, వైద్యచరిత్రయందు తీర్పులై 1897 సంవత్సరమున చెన్నపురిలో వైద్యవృత్తి నారంభించిరి. చెవి, గొంతు బాధల బోగొట్టుటలో వీరు విపులులని ప్రసిద్ధిపడసిరి. "అంటి నెట్టిక్" అను వైద్యపత్రికను వీరు నాలకాలము నడిపిరి. యుద్ధారంభమున, వైద్యనౌకలో వీరు సేవజేసిరి. జడ్డు కృష్ణమూర్తిగారి వతారపురుషులని, బిసెంటు ప్రభృతులు తెలిసిన విషయముల గూర్చి, మద్రాసు నగరమున తీవ్రవివాదము చెలరేగినపుడు, బిసెంటుగారు నాయుడుగారిపై మాననవ్వు సభియోగము చేచ్చెను. అప్పటినుండియు, ఉభయములను సఖ్యము గురురలేదు. మద్రాసు పొరజీవితమున, నాయుడుగారు ప్రాముఖ్యులుగ నుండిరనుటకు సందియములేదు. వారి రాజకీయాభిప్రాయము లిటీవల నెట్టిమాట్లు బెదిసినను, వారి సామర్థ్యము నుగ్గడింపనివా రుండగు. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము సభివృద్ధి గావించుటకు, వారు గావించిన కృషి మరువదగినది గాదు. సరియగు మార్గముల ననువుచో, బ్రాహ్మణేతరోద్యమము దేశాభివృద్ధి కనుకూలించును. ఈ యద్యమము బ్రాహ్మణేతరులలో కొంతవరకు నూతనసాంఘిక ప్రత్యభిజ్ఞానము నుదయింప జేసెననుటకు సందియములేదు. కాని ఉద్యమనాయకులు గొందరివలంబించిన వక్రమార్గములచే, నీ యద్యమాభివృద్ధి స్తంభించినది. నాయుడుగారి వలంబించిన మార్గము లందలి లోపముల గనుగొని, వాటిని విస్మరించి నాయకు లికముందు సవ్యపథము ద్రొక్కుచో, దేశమునకు లాభము గలుగును. నాయుడుగారి జీవితపు సంస్మరణమిందు కుపయోగపడును. వారి ఆత్మకు శాంతి గలుగుగాక యని గోరెదము.

విద్యాప్రతిష్ఠాపనలు

మేరీరాణి కళాశాల, కుంభకోణపు ప్రభుత్వ కళాశాల, ఇంజనీరింగు కళాశాలల 1918-19 సంవత్సర నివేదికములు మాయెనుటనున్నవి. మేరీరాణి కళాశాలలో స్త్రీల కున్న తవిద్య గణపబడును. 1919 మార్చి 31-వ తేదీకి 103 గురు విద్యార్థిను లీ కళాశాలలో విద్య నభ్యసించుచుండిరి. నివేదిక వత్సరమున విద్యార్థినులసంఖ్య వెనుకటి వత్సరమునకన్న కొలదిగ దగ్గెను. మండలములబట్టి విద్యార్థినులసంఖ్యల జాబితా, మద్రాసు ప్రభుత్వ పాఠశాల, మలబారు రెండవపాఠశాల, కొచ్చిను మూడవపాఠశాల మూడవపాఠశాల ముగిలిన మండలములనుండి, అత్తల్వ సంఖ్యాకు లీ కళాశాలలో జేరిరి. మళయాళ దేశము స్త్రీవిద్యాభివృద్ధి యందు ముందంజవైచుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. 1918-వ సంవత్సరపు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షాఫలితములు సంతృప్తికరముగ నున్నవి. బి. ఏ. పరీక్షా ఫలితములుగూడ తృప్తికరముగ నున్నవి. ఈ ప్రతిష్ఠాపనముపై ప్రభుత్వమువారికి 51763 రూప్యముల నికరపు వ్యయమయ్యెను. ప్రస్తుత భవనము కళాశాలకుచాలకున్నది. విద్యార్థినుల సంఖ్య యింకను హెచ్చుగు సూచనలు గాన్పించుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారి విషయమైతమ సూచనలనుడై రెక్కరుగారి కంఠమని, అధ్యక్షురాలిని గోరుచున్నారు. భోజనవసతి అనుకూలముగ నున్నటుల

తెలియుచున్నది. కుంబకోణపు ప్రభుత్వ కళాశాల పూర్వపు ప్రసిద్ధిని గోల్పోయెను. ఇంటరు మీడియేటు వరకు ఫలితము లనుకూలముగ తేకున్నను, బి. ఏ. డిగ్రీ వరకు ఫలితములు ఉత్సాహజ్వలముగ నున్నట్లు దెలుపబడెను. నివేదిక వర్తరమున, వివక్షర వ్యాపనము విద్యార్థులలో మరణముల గలిగించుట విషాదకరము. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు కమిషనువారు సూచించినట్లు విద్యార్థుల శరీరములను పరీక్షించి, ఎక్కువకపుడు వైద్యసహాయ మొసగబడునట్లు, ప్రభుత్వ వారెర్పాటుల తేయవలయును. విద్యార్థుల శరీరదార్భము ప్రతివత్సరము దగ్గుచున్నట్లు నివేదిక దెలుపుట, మిగుల శోచనీయము. శరీరారోగ్యమునకు భంగము కలిగించెడి విద్యవలన యనుమం తయినను ప్రయోజన ముండదు. రెండు సంవత్సరములనుండియు, కళాశాలాధ్యక్షుడు విద్యార్థుల దార్భము తగ్గుచున్నదని నివేదికమున మొదలిడుచుండిరి. ఇకనయినను ప్రభుత్వమువారు సత్వరచర్యకు గడంగుట భావ్యము. తత్వశాస్త్రపాఠ్యాంశములగు ఎల్. ఎ. గణిత అయ్యురగారు 100 కి 100 మంది విద్యార్థులను జాతుప్రకరణ గావించుట మెచ్చదగియున్నది. గణితశాస్త్రపు పరీక్షాఫలితములు మాత్రమంత సంత్పత్తికరముగ తేకున్నవి. ప్రకృతిశాస్త్రమునందు విద్యార్థుల కభివృద్ధి గలిగించుటకు పి. రాజగోపాలయ్యగారు బాగుగ కృషిసలుపుచున్నారు. ఇంజనీరింగు కళాశాలలో యీవత్సరము 31 నాల్గవ 513 మంది విద్యార్థులుండిరి. 1917-18 సంవత్సరమునందు 523 మంది విద్యార్థులుండిరి. వీరిలో 100-కి 70 మంది బ్రాహ్మణులు, 20 మంది బ్రాహ్మణేతరులు, 6 గురు క్రైస్తవులు, 1 గురు అంగ్లోహిందవులు, 1 గురు మహమ్మదీయులుగ నుండిరి. సంఖ్యలలో, తంజావూరు ప్రభుత్వసాని మాత్రమించుచున్నది. గోదావరి రెండవస్థానము, తిరునల్వేలి మూడవస్థానము, కృష్ణా నాల్గవ స్థాన మాక్రమించుచున్నవి. క్రొత్తగ నేర్పడిన మెకానికల్, ఎలక్ట్రికలు ఇంజనీరింగు క్లాసులకు తగిన పరికరములు సప్లయ జేయ బడలేదని తెలియుచున్నది. సివిలు ఇంజనీరింగు విద్యార్థులు కొందరు బెజవాడ నీటిపనులను దీవి ప్రాజెక్టును చూచినవచ్చిరి. మరికొందరు కావేరీ డెల్టాకు వెడలిరి. మెకానికలు ఇంజనీరింగు విద్యార్థు లొకవారము మైసూరునకు వెడలిరి. ఇట్టి ప్రయాణములు, విద్యార్థులకు లాభకరముగ నుండుననుటకు సందియ ముండదు.

జాయింటు కమిటీవారి విచారణ
సర్ జేమ్సు మెస్టరుగారు ఇండియా ప్రభుత్వ కమిషను మొదటిసారిగా జాయింటు కమిటీవారిచే విచారించబడిరి. సంస్కరణ నివేదికపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలు, నివేదికలోని సూచనలకు కొరవడియున్నవని, మే మనేక మార్పులు సూచించియుంటిమి, సర్ శంకరయనా రుగారు, తమ భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనమందు రెంటికిగల తారతమ్యమును బాగుగ వివరించి యుండిరి. సర్ జేమ్సు మెస్టరుగారు, ఇండియా ప్రభుత్వపు సూచనలు సంస్కరణముల నేమాత్రము తగ్గించవని, సమర్థించబడిరి. ప్రజాప్రభుత్వమునకును, అధికారవర్గ ప్రభుత్వమునకును వేర్వేరు కోశముల నేర్పరచుటచే, పరిపాలనము తిన్నగ కొనసాగ నేరదని, శంకరయనా రుగారు స్పష్టపరచిరి. కాని భిన్నకోశముల ఏర్పాటు లాభకరమనియే మెస్టరుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. బడ్జెటు తీర్మానములు, ప్రభుత్వమువారిని బద్ధుల జేయవను, ఇండియా ప్రభుత్వపు సూచన స్వకరిపాలనాధి

లోకమాన్యతిలకు వర్ధంత్యుత్సవము

23-వ తేదిని జరుపబడును

యథాశక్తిని తోడ్చుడు.

కారమునకు భంగకరముగ నున్నది. హిందూ దేశమున నిజముగా జాతీయభావము పెరిగినదనియు వివిధజాతుల మధ్య వైషమ్యమెద్దియు లేదనియు, సక్రమాభివృద్ధిని సమకూర్చెడి సంస్కరణముల నీ తరుణమున ప్రవేశ పెట్టుట యవసరమనియు, మెస్టరుగారు దెలుపుట సంభావ్యముగ నున్నది. జాయింటు కమిటీవారు నిశ్చయించినము తిరిగి కూడి యుందురు. సాక్ష్యపు నివరముల నెక్కువకపుడు తెలిసికొనుటకు భారతీయులు కుతూహలులై యుందురనుట నిశ్చయము.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ విచారణసంఘము
ఈ సంఘమువారి నివేదికమొకను ప్రకటించబడును. యిందలి ప్రధాన సూచనలను ముద్రాను మ్రేముపత్రికకు కలకత్తా విలేజరి యంపుచున్నాడు. వీటిని వేరొకచో బ్రచురించుచున్నారము. సెకండరీ ఇంటరుమీడియేటు విద్యా వ్యాకరమునకు, ప్రత్యేకపు బోర్డు నేర్పాటు జేసి అందు ప్రజాప్రతినిధులను సభ్యులుగ నుంచవలయునని, ఒక సూచన గలదు. ఈ బోర్డువారికి కార్యనిర్వాహణాధికార ముండవలయును. డక్కా విశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేకముగ నిర్మించబడును. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయముపై, ఇండియా ప్రభుత్వము వారి కధికారముండ కూడదు. దీనిని పరిపాలించుటకు, ప్రతినిధి సంఘముండును. ఈ సంఘమునందు అనేక వందలమంది సభ్యులుండురు ఈ సభ్యులలో విద్యాసంఘము లన్నిటికిని ప్రాతినిధ్యము లభించును. మిగిలిన సూచన లందర భూయిష్టముగ నున్నవి. సంపూర్ణ నివేదికము వెలువడిన పిమ్మట, విమర్శనము గావించుట లాభకరము.

నిషేధాజ్ఞలు
ఆంధ్రానుగారు, పంజాబులో ప్రవేశింప కూడదని, మార్షలు లాక్రంద గావించబడిన యుత్తరపు రద్దుజేయబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఇట్లు నే గాంధీగారివై నమలులో నున్న నిషేధాజ్ఞల కూడ వెంటనే రద్దు పరుచుట భావ్యము. బొంబాయి గవర్నరుగారి హితము ననుసరించి, గాంధీగారు శాసనాతిక్రమణమును తాత్కాలికముగ మానుకొనినట్లు, ప్రచురించిరి. అయినను, నిర్బంధవిధానములను పూర్తిగ దీసివైచి, గాంధీగారు వివరించినట్లుల తొలెలుశాసనమును ప్రభుత్వమువారు రద్దుజేయుచో, స్వకరిపాలనాప్రవేశమున కనుకూల పరిస్థితు లేర్పడి, దేశమున శాంతియు నానందమును క్రబలి తీరును.

క్రొత్త ఋణమున కాయా రాష్ట్రములందు 12 వ తేదీ సరికేయబడిన చందాలు.—బొంబాయి రూ 400 లక్షలు, బెంగాలు 171 లక్షలు, నయు క్ష పరగణాలు 67 లక్షలు, మదరాసు 50 లక్షలు, బర్మా 28 లక్షలు, పంజాబు 21 లక్ష మధ్య రాష్ట్రములు 7 లక్షలు, వీటిరు ఒరిస్సామును చిల్లర రాష్ట్రములు 28 లక్షలు.

క్రొందటి గురువారమునాటి సాయంకాలము వికనీర మహారాజుగారికి స్వాగతమిచ్చుచు వెల్లెర్ను ఇండియా సేవ సర్ లిబరలు ఎస్సెస్సీయేషనువారు తాజముహూ హుటేలులో విందుసరించిరి. వారు, చందాగిర్రుకు, శరీరభాయి మొదలగు వారనేకమంది కచ్చిరి. ఉత్సవము జయప్రదముగ జరిగెను. కట్టకడపటను వారాగారు రాజుగారిని పుష్పమాలా లంకృతలజేసిరి. 17-వ తేదీ నాటి రాత్రి రాజుగారు వికనీర నకు పయనమైరి.

స్థానిక వార్తలు

తపాలానోటీసు:—ఈనెల 28-వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు మదరాసు జనరలుపోస్టు ఆఫీసు దక్షిణ ఆఫ్రికా తపాలా మూయబడును.

విశాఖపట్టణ నౌకాశ్రయము:—విశాఖపట్టణ నౌకాశ్రయ స్థానమును మదరాసు గవర్నరుగారు ఆగష్టు 7 తేదీని సందర్శింతురు. అప్పుడు గౌ. ఎ. జి. డేవిడ్సు గారు, గౌ. ఎ. వై. జి. కాంబెజగారు, రైలువార్డుల ప్రభుత్వపు సీనియరు ఇంస్పెక్టరు ఆ సమయమున కక్కడ నుండురు.

మదరాసు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ:—ఈనెల 22 తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 5-15 నిమిషములకు మహాజనసభాభవనమున మదరాసు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క కాన్వెన్షన్ సభివారు సర్ కె.కె.యరు గారికి విజ్ఞాపన పత్రమును ఇచ్చుటకు ఆహ్వానించుటకును, ఇంకఇతర విషయము నాలోచించుటకును సమావేశమగుదురు.

అమరకలావిలాసిని:—ఈసభివారి యాజమాన్యమున కాంతాశ్రమములో రేడటికొనైన లోకమాన్య తిలక మహర్షి జన్మదిన ఉత్సవము జరుపబడును. ఈనెల 7 గంటలకు మహాభిషేకమున్ను, సహస్రనామ అర్చనయున్ను, రాత్రి 8 గంటలకు బ్రహ్మకీ, వి. స్వామిదేవకృష్ణ వారివల్ల లోకమాన్య తిలకమహర్షి చరిత్రమును ఉత్సవించుటకు.

మదరాసులో మరణములు:—19 జూలైలో అంతమయ్యెడి వారములో మదరాసునగరమున 1000-కి 48,6 వంతున మరణించిరి. కలరా 19 గురికి సోకినది, 9 గురు మరణించిరి. మనూచి 37, సూకిసోకి 18 గురికి అంతము మొదించినది. ఇంట్లు యెంబాజ్వరము కలన 80 మంది మరణించిరి. ఇతర జ్వరముల మూలమున 33 గురు చుత్తువునానబడిరి.

వల్లికు సర్విసుకమిషను:—తల్లికు సర్విసు కమిషను వారిసూచనలను, వానివై ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములను గూర్చి యెంచుటకు గౌ. ఎల్. జి. హామిగారి అధ్యక్షతకింద వి. సి. ఎస్. హామిగారు సభ్యులు 6 వ న్యూ బోర్డులోను, గౌ. న్యాయమూర్తులు టమూరస్వామి శాస్త్రిగారి అధ్యక్షతకింద పోర్టియలు సివిలు ఇన్స్పెక్టరు ఉద్యోగుల సంఘము హోమ్స్టలోను సమావేశమైరి. ఈసంఘములు గురువారమువరకును కృషి సలుపును.

ఉద్యోగములు:—ఎ. ఆర్ నాథుగారు (సి. వి. ఇ.) మరల తన యువ్యోగ భారమును పోషించుటకు భారత రాజ్యాంగ మంత్రికి దంభాను సంవేదియ, వారిచ్చటికి తిరిగివచ్చిన పిమ్మట ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిత్వమున కొనించి ఎన్. ఇ. మార్టి బాంక్సుగారు తమ రిటయ్మెంట్ సర్టిఫికేటును మరల పోషించునయ్యె తెలియుచున్నది. నవంబరు నెలలో గౌ. డేవిడ్సుగారు నెలపునిద బోయింపును నాథుగారు వారి స్థానమున కని వేయదురని మదరాసు మేయరు ప్రకటించుచున్నది.

శంకరయనా మారు గారికి విందు.—నిన్నటి సాయంకాలము రానుచేటలోని, లాడ్ గోవిందరావుగారి గృహమున, మద్రాసు ప్రెసిడెంట్ సంఘమువారు సర్ శంకరయనా మారు గారికి విందుసర్పిరి. గోవిందరావుగారు, ప్రెసిడెంట్ సంఘమున కుపాధ్యక్షులు. భాగ్యశక్తికర ప్రతులు లేగాక, బ్రాహ్మణులు కూడ నాహ్వానింపబడిరి. క్రూఫ్ ఫోటోగ్రాఫీకొనబడెను. సభ్యులకు ఆల్బామారులు సంతుష్టికరముగ నమర్పబడెను. వీరి వెంకటరమణదాసుగారు వీరి వాయింజగ ప్రాధెస్ అచార్యులగారు నానీకతో దాని ధ్వని ననుకరించి సంతనము పురిగొల్పిరి. సాయంకాలము 7 గంటలకు సమావేశ మంత్య మయ్యెను.

చిట్టెల తిలకములు

(రైతుల వజర)

అంధ్రము

పార్లమెంటు, హిందువేశ చర్చ.

కరాచీ పై నికులబండి అసాయము

అంధ్రము, జూలై 17:—ప్రజలమండిరమున వార్తలు వైస్రె ను గాఢీ ప్రభుత్వ మొసగుచు మాంటేగుగా రిట్లు చెప్పిరి:—కరాచీ పై నికుల బండి అసాయమును గూర్చి విచారణ జేయ వలసివని జనరలు మా గారిని కోరిన కోరిక పరిమితి ఇంకొక వారము రోజులుండును. అందుల కతడు సమ్మతింపక పావునెడల అనివచు మంత్రటితో నుగియను.

పసికేములిన బ్రిటిషు ఉద్యోగియుల మారకము

కర్నూలు రైలు గాఢీ ప్రభుత్వ మొసగుచు మాంటేగుగా రిట్లు చెప్పిరి:—ఇండియా యందున్న పసికే మాలిన బ్రిటిషు ఉద్యోగియుల మారక మాలింపబడునని తలంపుటకు తన కేసును కారణము కన్పించును. అయిన నాయంకము కేసును విచారించు చున్నాడు.

బాయింటుకమిటీ

కర్నూలు రైలు గాఢీ ప్రభుత్వ మొసగుచు మాంటేగుగా రిట్లు చెప్పిరి:—బాయింటుకమిటీవారి మొదట రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములను పూర్తిగా తెలియబడక లిగిన పెద్దమనుష్యు లెవ్వరినైన దిండ్లగాండు లో నున్నారో?

ప్రస్తుత వివాదముం దున్న వారిలో సాక్ష్యమిచ్చుటకు దగినవా రందఱి పేర్లకు కమిటీవారి కేసుబడినవి. ఇంక వారిలో నెవరి నాకమిటీవా రావచ్చునోచెడలో తనకు తెలియదని మాంటేగు గారు చెప్పిరి.

పై నిక వైద్యోద్యోగుల జీతములు

మేజరు న్యాయాధికారి ప్రభుత్వ మొసగుచు మాంటేగుగా రిట్లు చెప్పిరి:—ఇండియా యందలి పై నిక వైద్యోద్యోగియులకు రూపాయకు 1 పై. 8 పై. ల మాత్రమే పాతలలో సామ్యమిచ్చుటగూర్చి తనకును పై నిక సంఘమువారికిని ఉత్తర ప్రభుత్వమునకు జరుగుచున్నది.

విరండు సమస్య.

గవర్నరు మెంటువారి తీర్మానము.

అంధ్రము, జూలై 16:—ప్రభుత్వ మందిరమున మెంజో నెల ప్రభుత్వ గాఢీ ప్రభుత్వ మొసగుచు బర్మెన్ టెంట్లు ప్రభుత్వ గాఢీ చెప్పిరి:—విరండు సమస్యను గూర్చి ప్రభుత్వమువారింతలోనే ఏదియో తీర్మానము జేసికొని హోమరూలు ప్లానే తగిన ప్రత్యామ్నాయము నెలకొల్పెదరు.

అల్పగ్రామ భయము.

కర్ ఎడ్వర్డు కార్మిక గారి యువస్యాసము గూర్చి బర్మెన్ టెంట్లు ప్రభుత్వ గాఢీ చెప్పిరి:—బలవంతము చేయవలసిన గవర్నరు మెంటు వారెక చెప్పినను అల్పగ్రామ భయము నుండుట తనకు చాలనిచారకరముగ నున్నది. పై నిక నావికాధికారియు లేని కలస జేయ వ్యవహారము కిరుపులో నెక్కడైన సమ్మతింతురని తాను విశ్వసించును. న్యాయమును కాంతియు ప్లాపింపబడు వర కచటి వ్యవహారము లెట్లును తృప్తికరముగ నిర్వహింపబడ నేరవు.

రాక్షసిబొగ్గు హెచ్చుధరలు.

అంధ్రము, జూలై 15:—కామన్న సభలో రాక్షసి బొగ్గుధరలుగూర్చి జరిగిన చర్చాసందర్భమున గవల పనివాండ్ర ప్రభుత్వము వచ్చునది 17 తేదీ 18వ తేదీయందెడలవని బోసర్లాగారంగీకరించిరి. ఈలోపు 21 తేదీ వఱకు హెచ్చుధరలు అపుడేయుటకు. 6 పిల్లింగులకు హెచ్చుతేయు సం దర్భమున గవలను దొరకమువారి స్వాధీనముజేసుకొను సం గతిని ఇపుడు యోచించునని.

భూమిపన్ను అలవెన్సు.

అంధ్రము, జూలై 16:—ప్రజలమండిరమున ఛాంబర్లను గాఢీ చెప్పిరి:—ఒక భార్యకియ్య భూమిపన్ను అలవెన్సు 25 పాసులనుండి 50 పాసులవరకు హెచ్చింపబడెను. పిల్లల చదువు కొఱకు తగ్గింపబడుపన్ను చదువుకొను పిల్లలకు 18 పిల్లల వచ్చువరకును తగ్గింపబడును.

వేల్పు యువరాజుగారి ప్రయాణము.

అంధ్రము, జూలై 16:—ప్రజల మందిరమున లాంగుగా

రిట్లు చెప్పిరి. యువరాజుగారు వెంటుబాను, న్యూఢ్లాండు లను జూచు నిమిత్తము బోయ్లూకులో రివాంట్లీయరువై ఆగస్టు 1 వ తేదీన పయన మయ్యెదరు. న్యూ ఢ్లాండులో చిన్న యాధ్వనాక నెక్కి వెంటుబాను, హోలిఫాన్సు, చార్లెస్టులను చూచి అచట మరల రివాం నెక్కి క్వెబెక్కున కేగెదరు.

యూరోపియను యుద్ధబహుమానము

అంధ్రము, జూలై 16:—ప్రజల మందిరమున చర్చిలు గాఢీ చెప్పిరి:—యూరోపియను యుద్ధ బహుమానము నీయవలసినదని నేడాబ్బాపింపబడెను.

ఇటలీ, ట్రైకోలు సమస్య

అంధ్రము, జూలై 16:—అస్ట్రీయా కర్వొంపుడిన సందే మరతులలో ఇటలీ సరిహద్దు రెయిటియను అలపువరకును వ్యాపింపజేయవలయునని అనగా నుమారు 2 లక్షల మంది ట్రైకోలీజులను, జర్మనీభాషకు మాట్లాడువారిని, ఇటలీక్రిందికి మార్చవలయునని ఒక మరతు గలదను అంశమును సభ్యులకు : కేవలం ఏదైనా యువ ఏమి చేయవలయు నదియు నచటి జనల అభిప్రాయములను కనుగొనవల యునని ప్రభువుల మండి రమున వైగిను ప్రభువు గారు నూచించిరి.

న్యూటన్ ప్రభువు గారిట్లు చెప్పిరి:—ఈ ప్రశ్నకుంక యు గైకోనబడు నెడల ఇటాలియనులసంఖ్య కెండింతయగును. వైసి డెంటు విల్లుకు గాఢీ తీర్మానమున కంగీకరించిరి. ఇప్పుడను కొనిన ప్రదేశమున గ్రహించు నెడల ఇటాలియనుల సంఖ్య చాలనిశేషముగ నుండును గావున జనాభిప్రాయమును గను గొన యర్హింపుట అవసరము.

తంత్రీవార్తా పరిశీలనము.

28 తేదీ నడియేనుండి తంత్రీవార్తా పరిశీలనము తొల గించబడునని కామన్న సభలో పార్టీయ గారు నడిచిరి. తదనంతరము 'ప్రముఖము కోడు' భాష అంగీకరింపబడును.

పరిశ్రమలను ప్రభుత్వమువారు

వశపరుచు కొనుట.

అంధ్రము, జూలై 17:—ప్రభువుల సభలో పరిశ్రమలను దొరకమువారు వశపరుచుకొను విషయమై జిసోదకరమగు చర్చలు జరిగినవి. చాలయంది సభ్యులు అంగీకరింపలేదు. ఇందికపు ప్రభువు గారుగూడ ఇదే అభిప్రాయమును వ్యక్త కరించిరి.

బ్రిటిషు దీవులయందు బోమియను పంట సరకులను నిక్రయించుటచే వచ్చు లాభముల పై ఆదాయపు పన్నును విధించగూడదని కామన్న సభలో అల్పగ్రామ భయ మా గారు తీర్మానము నుపపాదించబడినది. కాని తీర్మానము ఓడిపోయి నది.

రాబడిపన్నును తగ్గించుట

అంధ్రము, జూలై 17:—ప్రజల మందిరమున చేంబర్లను గాఢీ చెప్పిరి:—మొదటిబిడ్డ పుట్టుటవలన తగ్గింపబడు రాబడి పన్ను అదెట్లెంటు 40 పాసులవరకు హెచ్చింపబడెను.

తపాలా మదింపులు.

అంధ్రము, జూలై 17:—ప్రజలమందిరమున తపాలాశీసు మదింపులను గూర్చి ఇల్లింగ్స్ట్ర గాఢీ చెప్పిరి. తంత్రీవార్తల ఆలస్య మిప్పుడు చాలవరకు తగ్గినది. ఒక్క ఈ జిప్టు అస్ట్రీయాకు కంతుడు తంత్రీవార్తలు మాక్రిము చాలకాలమాలసిం ప బ డు చు న్ను వి. ఆ మా ర్గ ము ల కు రెండుకన్నమున్నవి. రస్తాచాల అధికముగనున్నది. అంతరా యములు చాల తరయగ సంభించుచున్నవి. సామాన్యముగ నీమార్గములద్వారా కోజునకు 253,000 మాటల సంవత్సరమునాని స్థితిగతులు బాగులేంతులవ ఆసంఖ్య 1,57,000 కు తగ్గిపోయెను. గవర్నరు మెంటువారి తంత్రీవార్తలు మునుపటికంటె 18 అంతరహెచ్చెను ఇప్పుడు తూర్పుతంత్రీవార్తామార్గములలో సాల్వకంతు నాక్రమించుకొను చున్నవి. పత్రికా పరిశీలనము తొలగింపబడి ప్రైవేటు తంత్రీవార్తల సంపుకొ నుట కధికారము జూలై 23వ తేదీ నీయబడునని తలంపబడు చున్నది. ఇందులకు నూటికి 20, 30 వంతులచొప్పున రస్తా తగ్గవచ్చును. తంత్రీవార్తాధికారి తింక సభిముగ తగ్గిపోవునకు చున్నాడు. ఈ ఆలస్యములవలన గలుగుచున్న భాదకును ఇబ్బం దిని అకంపెసి లివిశేషముగ యుభించినవి.

బ్రిటిషు రాజ్యాంగములు.

కొయలివను ప్రభుత్వము అంధ్రము, జూలై 16:—లా యును బార్టీ గారిని దర్శించి వచ్చిన వింటుసను చర్చిలుగారు ఇట్లు నడిచిరి:—బోలిషివిజమును పోనాడుటకు కొయలివ ను ప్రభుత్వము అవసరము. బర్మెన్ టెంట్ గారు దీనిని ఆమో దించుచు కార్యకవాదులు ముందు మహాత్మాగ్యములకు జేతు కలసియున్నదనెను. ఇతర సంఘములవారు బాధ్యతను దగ్గించి కార్యభార నిర్వహణమునకు బూతుకొన్నటుల వీరు గూడ జేయవలయు నని బర్మెన్ టెంట్ గారు నూచించిరి.

రాజకీయోత్తరము.

నూతనముగ ప్రధాన రాజ్యాంగ పక్షమును (సెంటరు పార్టీ) నియమించుటచే గొప్పప్రయత్నము (ప్రారంభమయెను. నిం దొసంగబడిన సంకతి సభ్యుల అందఱును సభకు బోయిన పిదప తెలిసినది. చర్చిలుగారు ఒక గంట ఉపవ్రసించిరి. కొయలివ ను ప్రభుత్వము కావలయునని ఫిఫ్త్ కొయలివను, యూనియన్లు విపులు వీరికి తోడ్పడిరి. ఈ యుద్ధమును విజయకరముగ ప్రారంభమయ్యెనని అను కొనుచున్నాడు. కార్యకసమస్య పట్ల టిట్లీ భావము కల్గి యుండెనో తెలియజున్నది. నందియరుచున్నది. ఈ నూతన సంఘమునకు లాయుడు బార్టీ గారే నాయకులుగ నుండురని అనుకొనుచున్నాడు.

ఈశాన్యపు ఇనుప దారి.

అంధ్రము, జూలై 16:—ఇంజనలను నడుపువారందరును సమ్మెకట్టుటచే ఈశాన్యపు ఇనుపదారియందు రైలు నడచుట లేదు. నీక్షురము గూడ ఇందు జేరిరి. రైల్వే కంపెనీవారు వీ రందరును కండ్లకు తరిక్షించుకొనవలయు నని అజ్ఞాపించిరి. దానిపై వీ రందరును కలిసి పనికిపోవుట మానివైచిరి. దొరకన మువారి తీర్మానమునకు అంగీకరించెదమని రైల్వేసంఘము వారు తెలిసియజేసిరి.

స్వాధీనము చేసుకొనుట.

అంధ్రము, జూలై 15:—రాక్షసిబొగ్గు సంఘమువారు జేసిన తీర్మానముల నిన్నిటిని చాలవరకు అంగీకరించితిమని గవల సంఘమువారు సమావేశమై దొరకమువారికి తమ సమ్మతిని తెలియజేసిరి.

గని పనివారలసభ.

అంధ్రము, జూలై 16:—వేంటు అరసరములేపండగనే సమ్మెకట్టవలసినదని కానించుటకు బాధీను సభాకార్య ని ర్వాహక కర్మమున కధికారి మిచ్చుచు చేయుబడిన తీర్మానము నేటి గని పనివారల సభలో ఓడిపోయెను. 250 పాసులకు త మ్మక ఆదాయము కచ్చునాని, పై నిక నావిక ఉపకారవే తనము అందువారిని ఆదాయపు వత్తునుండి తప్పించవలసినదని సభవారంద అొక తీర్మానము జేసిరి.

విషమస్థితి.

అంధ్రము, జూలై 17:—కరిగితిము విషమకరముగ ను న్నవని మిల్నర్ ప్రభువు గా రంగీకరించిరి. కాని మంచిస్థితి క అగునని నమ్ముచున్నాడు.

యార్కులో రైలు పనివాండ్రందరును తక్షణము న మ్మెకట్టుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

జీవితవ్యయము హెచ్చిపోవుట

ఇటలీ ననకరింప భయపెట్టుట

అంధ్రము, జూలై 9:—ఇటలీ అల్లకలవలస ధరలు విశే షముగ తగ్గినవి. అదిచూచి ఇచటివారి రట్లనేజేసి ధరలను తగ్గించ సతికామాహులు మొందుచున్నాడు. ఇటలీయందలి అల్లకలవంటి అల్లకలే గ్రేటుబ్రిటనులోగూడ వ్యాపించునని కొంతమంది భయ పెట్టుచున్నాడు. కాని ఇటలీ ఇంగ్లీషు స్థితి గతులకుగల భేదమును వారు గ్రహించుచున్నాడు. ప్రాన్సు కంటె నిచట ధరలు చాకగనున్నవి. ఇటలీలో ప్రాన్సుధరల కంటె చాల అధికముగానున్నది.

బ్రిటిషు దుకాణదారులు ప్రజలకు మోసగించుచున్నారో లేక ప్రజలు దుకాణదారులను మోసగించు చున్నారో చెప్పటకష్టము. అయినకు, రోజువారీమార్కెట్లలో పెక్కు మంచి మంచిస్థితియందున్నారని చెప్పబడు మాత్ర మెట్టి సందేహము లేదు. 1914 వ సంవత్సరపు స్థితిగతులకు తామెప్పుడును మ రల అంగీకరింపకాలరని కార్యములు పాక్రామిక సభవారియ డుట జెప్పినమాటలవలన బాగుగ వ్యక్తకరింపబడెను.

భారతము తగ్గిన బహుమతిల కార్మికవస్తువులను కొనుక్కొనుటలో భూస్వామి తమకున్న స్వత్యముల నిష్కరుతము బడయజాలరను సంకల్పి కార్మికులు గ్రహింపజాల తున్నారు. ఆలోచనలేని ప్రతికూల వారిని ప్రోత్సహించుచున్నది. అందువలన వారు లాభముల తీయుటను చాలవిశేషముగ గర్హించుచున్నారు. ధరల కట్టిన యందునిమిత్తము ఆహారపదార్థములను చెడగొట్టవలయునని ఎంచువారిని తక్షణపతనమునకు గొరుతున్నాడు. కాని ఇట్లాకలెన చేసినట్లంతవర కక్కడను ప్రకటించబడ లేదు.

దెయిలీ గ్రాఫిక్స్ ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. దుకాణములను తగులబెట్టి ఆహార సామగ్రిలను చెయివేయగాని, గతర్షమెంటువారు ధరలను స్వాధీనము చేసికొనుటగాని ఈయాహారపదార్థ లోపమునకు తగిన ప్రతికారము కాజాలదు. తక్కువ వెలల కమ్యుటలనినదని బలవంతముచేయునెవల వ్యవసాయదారుడు విక్రయముచేయుట నాపవేయను. ప్రస్తుతపు ధరలను, కూలీలనుగల ధేదము తమకు తగినంత లాభకరముగ నుండకుండుటవలన అనేకమంది వ్యవసాయదారులు పాప తీయుటను వెన్న చేయుటను మానుకొనుచున్నారు.

స్టీమరు బద్దపట్టిపోవుట.

ఏడవ, జూలై 14—“కార్లొఫ్” అను పేరుగల బ్రిటిషుస్టీమరు ఇటలీ సామరీతీరమున రానుచుండగా నైటులిగ ఆటుమైల్ల దూరమున బద్దపట్టిపోయెను. సహాయము నభిలషించుచున్నది. అదట్టి ప్రజలు ఈదేశానిపోయి దానికడ కేగుచున్నారు. నావికు లొకను ఓడలోనే యున్నారు.

బ్రిటిషు విమానము ముండుట.

లండన్, జూలై 6:—ఎం. ఎన్. విమానముదలిచు నున్నది సంకతి ఏమైందో ఇంతవరకేమియు తెలియలేదు. ఇన్నిదిన్న పడకలను మోటారు పడకలను గంటలుకొలదిగ దానియట్లు పట్టినవి. కాని వారికి వారిజాడేమియు గన్పించలేదు. ఇంజను చెడిపోవుటవలన ఈ యాదరగలిగి యుండవచ్చునని కొందఱు అనుచున్నారు.

స్టీమరు బద్దలగుట

లండన్, జూలై 15:—“జోజూలిఫ్” స్టీమరు కొంపునద్ద బద్దలైకపుడు 26 గుంజ జనులు మరణించి యుండునని తలంపబడుచున్నది.

ఒడలో ప్లేగు.

పోర్టుస్కో జూలై 14:—స్పాన్కో ఒడలోయట్లాను దాటినపిదప ప్లేగువ్యాధి 7 గురికి సోకినది. ఒకడు మృతి నొందినది. 5 గురికి ఎత్తున అయినది. వీరందఱును కళాగులే.

సంస్కృత్యములు

లండన్, జూలై 16:—ఫావనే కానిగారు 19 ర తేదీని జరుగు సంస్కృత్యమున పాల్గొనని బోధగాదు కామక్కు సభలో తెలియజేసిరి.

నర్ విలియము మేయరు, నర్ జేమ్సు మెస్టరుగార్లు సార్వభౌముడు 16 తేదీని సత్కరించెను.

ఆర్ 84 విమానము తాలూకు బ్రిగేడియరు జనరలు మేయిలుల్యాండు మేజరు స్కాటుగార్లు గూడ సన్మానించిరి.

కూచిలిహరు మహారాజుగారు సార్వభౌమదంపతులతో ఫలాహారముచేసిరి.

ఇండియా నైమాసక ప్రయాణమునకు 10000 పానుల బహుమతి.

లండన్, జూలై 16:—ఇంగ్లాండునుండి ఇండియాకు న, ఇంగ్లాండునుండి దక్షిణ ఆఫ్రికాకును విమానముమీద బోవుటకు 10000 పానుల బహుమతినిచ్చవన దెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక తెలియజేసెను. అన్నివిధముల విమానములను ఉపయోగించుకొనగలగు విక్రయమునకు అభయము ఒకటన్న వస్తువులను గొనిపోవలయును.

రేయినుహముగారి నైమానికయంత్రము

సెంటుజాన్సు, జూలై 17:—అట్లాంటిక్ మహా ప్రయాద్రమును దాటుటకు కెప్టాను రేయిను హముగారు నేడు

మరల మూడవసారి ప్రయత్నించిరి. ఆరేని విమానము మొదట 80 అడుగులవర కెగిసి, పిమ్మటచెడి నేలకూలెను. కెప్టానుకులకు దెబ్బతగులలేదు;

యొద్దకార్మికులు.

లండన్, జూలై 17:—సార్వభౌమ దంపతులు జూలై 25 ర తేదీని బకింగహామ కోటనద్ద వనభోజనపు విందు చేసెనరు. యొద్దకార్మికులు మాత్రమే విందున కేగెనరు.

భారతరాజ్యాంగసంస్కరణ చటము

జాయంటుకమిటీ సమావేశము

నర్ జేమ్సు మెస్టరుగారి సాక్ష్యము
లండన్, జూలై 16:—జాయంటు కమిటీవారి ప్రథమ సమావేశము నేడు జరిగినది. అదిబెనెలు గారును మరొకందఱు భారతీయులు సభ నలంకరించిరి. ప్రాధికేయ ప్రభాస్వాత్య పరిపాలనమున ప్రజాభిప్రాయనిక ఆత్యమును ఇండియా దొరతనమువారు గ్రహించుట ఇదియే ప్రధమమని నర్ జేమ్సు మెస్టరుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. వీరే ఈ సమావేశమున సాక్ష్య మిచ్చినవారిలో ప్రథమము. వీరిట్లు (ఇండియాదొరతనమువారు) చేసిన దుష్కృతులు కిదియే మొదటిప్రయత్నము. ఈవిధానము నంతకు దొరతనమువారు చిత్తు నకలుగ తలంపిరి. ఆహాయము లేకుండుటల ప్రయత్నించిరి. వీరిని తొలగించు ప్రతికూలముగూడ నూరించిరి క్రియాయోగముగ నుండునటుల జేయ నెత్తించిరి. ఈవిధానమును పునాదిగ జేసుకొని తక్కినదానినంతకు ఏర్పడుట నెత్తించుచున్నారు. ఈ చట్టమునకుల యుఖ్యవిషయము లన్నిటికిని ఇండియా దొరతనమువారు రంగీకరించిరి. సంస్కరణములను తగ్గించుటకు ఇండియా దొరతనమువారు రెట్టి ప్రయత్నములను జేయలేదు రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సభలయందు అధికార సభ్యులొకడే యుండవలయునని నూదించి ఏర్పాటున ఇండియా దొరతనమువారు సాధారణ మాత్రముగ నంగీకరించిరి. కాని ఇండియా తేజమునకు గన్పించు ప్రోత్సాహము ఈ రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సభలయందు రెండవ యధికార సభ్యుడుండవలయునని దొరతనము వారు తలంపించిరి. ఈసభలపై యధికారమునుగూర్చి దొరతనమువారికను జేరిని నిశ్చయించలేదు. చాలమంది ప్రానియుమిత సభ్యులుండవలయునని ఇండియా దొరతనమువారు రంగీకరించినను రాష్ట్రీయ విషయములను భావితీయుల కాననములకు లోపగునటుల జేసి ఎత్తుకు యధికారిమిచ్చిన ఉపద్రవము గల్గునని దొరతనమువారు భయపడుచుచున్నారు. ఇట్లానిర్వహ ఆసలు సంస్కరణములకు మించి చేసినటుల గును. సంఘ సంస్కరణమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారే చక్కబెట్టుకొన సమర్థులుగ నుండవలయునని దొరతనమువారి యభిప్రాయము. మరి సంబంధమును దానధర్మముల దుర్వియోగమునూడ రాష్ట్రీయవారే సరిమానుకొనిన సమంజసముగ నుండునని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము. రాష్ట్రీయపు ఆదాశము నంతకు రాష్ట్రీయనే వినియోగించుటకు యిండియా దొరతనమువారు అంగీకరించుటలేదు. రాష్ట్రీయ ద్వంద్వ పరిపాలనా విషయము రెండుభాగముల దొరతనమువారి విధులను సరిగ విభజించుటమీద ఆధారపడియున్నది. ఒక్కొక్క భాగమునకు తమ సకమునందు కాఖలకు సంబంధించిన ఆదాయమునుమాత్రము వినియోగించుకొనవలయును. ఇట్లానిర్వహ అధిక సంపత్తిని అభివృద్ధిజేయుటకు అభిలాషయు ప్రోత్సాహమును గల్గును. సామ్యము ప్రభావము గావించిన ఖర్చును తగ్గించవలయునని నూదించుట కనకాశము గల్గును. తగాయదా లేకుండుటకై దొరతనమువారినినయమును నూదించి యుండిరి.

ప్రతిసాను 5 నెలలు వాద ప్రతివాదములు లేకుండుటకు ఇట్లు నూదించబడినది. ఆదాయము ఇంతవఱకుని నిశ్చయము తెలియకున్నచో సంవత్సరముల తరబడిన జరుగవలసిన పనులకు ప్రారంభించుటకున కష్టముగ నుండును. జాయంటు వనర్జనూచనలను భారతీయులుగూడ విశేషముగ ఆధిక్య పించిరి. ఈవిధానమును అమలులోనికి దేవలసివారు భారతీయులే. పరోక్షముగ ఒకలనిచ్చు సంపత్తి వినియోజకవర్గము నుండి రాష్ట్రీయ కానననిర్వాణముజేయుటకు రెండుసభలకు నెలకొల్పుటలో బ్రయోజనము లేదని ఇండియా దొరతనము

వారియభిప్రాయము. ఎల్లప్పుడు ప్రత్యక్ష ప్రాతిభిధ్యమునే వారు గోరిరి. నేనటోయులు నిర్వాహక కూటమునే (ఎల్లప్పుడు) ఓరు అలంబించెనరు. ఇండియా కార్యదర్శిగారిపై అధికార మెక్కినెలెను. అద్వాంతేసి ఇండియా కార్యదర్శిగారు ప్రోత్సహాత్రములను ప్రవేశపెట్టి రాజ్యాంగ నిర్వాణమునంతకు మార్చివేయగలరు.

తమ ఆదాశముల పూచీమీదనే రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు ఋణము జేయుటకు సమర్థులై యుండవలయునని ఇండియా దొరతనమువారి యభిప్రాయమని బెన్సెటు గారికి మెస్టరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

హిందూతేజ పరిస్థితులను విమర్శించుచు పరిపాలనమున ఎత్తుకు బాధ్యతకొనుటకు రాచకీయులుయందు విశేషము పాట్లాడుటకు భారతీయులు అధికారస్వామును గల్గియున్నారని మెస్టరుగారు తెలిపిరి. నజమైన జాతీయతా స్వభావముగూడ వీరియందు క్రియముగ అంశురించెనని మెస్టరుగారు తెలిపిరి.

ఇండియాలో వివిధకారులవారి కెట్టి తీర్మానములు లేదని నర్ జే.డి.రీసు గారికి ప్రత్యుత్తరముచ్చు సందర్భమున మెస్టరుగారు తెలిపిరి.

అసంతృప్తి లేకుండగను, అల్లరులు లేకుండగను ఇండియా నిరంకుశపరిపాలనము (బుగ్గలేటికె రెజిము) నాగుటకు వీలులేదా యని నర్ జే.డి.రీసు గారుగ క్రమక్రమముగ నెప్పుడొక కొన్నిమాన్యులవరకునని మెస్టరుగారు నడిపిరి. కమిటీ మరల 21 తేదీని సమావేశ మగును.

మితవాద రాముబ్రాహ్మణ యుద్ధేశ్యములు.

లండన్, జూలై 16:—16 తేదీని ఇండియా కార్యాలయమున మాట్లాడు గారు మితవాద రామబ్రాహ్మణ యుద్ధులొందిరి. తమ యభిప్రాయములన్నిటిని సమకూర్చి తెలియజేయుటకు స్థిర నిశ్చయించుకొనిరి. ఈవిషయమై విచారించుటకు తమలో ఇద్దరినో యొగిరినో నియమించెనరు.

సాక్షు

గ్రాంసు-జర్మను వ్యవహారములు.

స్టూరిస్, జూలై 18:—హానస్ ప్రచారక సంఘమువారిట్లు తెలుపుచున్నారు:—జర్మను జర్మను జర్మను రామబ్రాహ్మణ కష్టములకు బోయిన బ్యారక్ వెర్నకరు గారు ప్రాంసులో జర్మను వ్యవహారమును పరిష్కరించుటకు జర్మనుదొరతనమువారితో ఆజ్ఞాపింపబడిరి.

ఫ్రెంచి ఆర్థికసమస్య.

స్టూరిస్, జూలై 18:—హానసు కర్తక ప్రచారక సంఘమువారిట్లు తెలుపుచున్నారు:—తిరుబండముల హెచ్చువలెను గూర్చి కట్టుబట్టలకు జేయుటకై ఫ్రెంచి ఆర్థికసంఘమువారు పురపాలక వ్యవసాయ పారిశ్రామిక కర్తక సంఘము వారితో మాట్లాడెనరు.

జకోస్తావకుల నూతన ప్రభుత్వము.

లండన్, జూలై 15:—సాఫు: ప్రభాస్వాత్య వాదియగు ఎం. కుసావతుంతి) గారు యాజమాన్యమున నూతన జకోస్తావకు ప్రభుత్వ మేర్పడినది.

బెల్జియము

బెల్జియము, డచ్చి ఒకంబడికలు.

స్టూరిస్, జూలై 16:—1839 సంతకృత్య సంధిని సరణజేయు విషయమై నియమింపబడిన బెల్జియము డచ్చిప్రత్యేకపు ఆరుభవనేత్రల యభిప్రాయముల నిరయుటకై నుష్టాకపుర్వమువాత 21 తేదీని వాయిదాజేసిరి.

స్పెయిను

స్పెయిను మంత్రవర్గపు సంధిగర్హణ.

మ్యాడ్రిడు, జూలై 15:—పాన్ మెంటు ఎన్నికలయందు జరిగిన యభిప్రాయముల విషయమై భిన్నాభిప్రాయము గల్గుటకే స్పెయిను మంత్రవర్గమువారు తమ పదవులకు త్యజించిరి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు అల్లరులు.

కయోలో జూలై 9:—ఇటీవల ఈజిప్టులో జరిగిన అల్లరులయందు ఉరికత్తు విధింపబడిన 51 లో ఒకడు మర్ణింపబడినది. 10 మందికి ప్రభావము క్రింద కత్తు మారినది. ప్రభావ మంతిమూలమీద మరొకొకరి గురికి కత్తులొక

నమోదించినది. 15 తేదీన నైతిక శాస్త్రమును సంఘమువారు విచారణజేయుటను మానెదరు. కాని సాంఘికముని తాలూకా వారిని ముట్టించు వారిని మాత్రము విచారించును. రాజకీయ నిర్బంధములను విడుదల జేసెదరు. విదేశములనుండి వచ్చు ప్రమాదములను, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను పరిశీలించుటను మానెనెదరు.

ఉరిదీయబడుట.

కయిలో, జూలై 7.—రైల్వే ఇంజీను ఉద్యోగి స్మిత్తును జంపిన ప్రధాన కారకులు ముగ్గురును ఉరిదీయబడిరి. మరి ఇంకోక యిద్దరుకు యావజ్జీవము ద్వీపాంతరవాసము విధింపబడినది. మరె యొకనికి 10 ఏండ్లు విధింపబడినది.

జర్మను

కయిజరు జబ్బుపడుట.

అమెరికానా, జూలై 16:—కయిజరు గారికి జబ్బుగానన్నది. డాక్టరు నిన్న రాత్రితయను పరీక్షపడనే యుండెను.

జర్మనుల వైమానిక ప్రయత్నములు.

కోనెక్టహేగ్, జూలై 16:—బెర్లిను సమాచారము: రైలుపునున్నది:—బెర్లిన్ ఒడిస్సా, కోనెక్టహేగ్ స్టాక్ హోమ్ నకును సరిగ్ వైమానిక ప్రయాణములను నడపుటకు విధానమును రియాయతయచున్నది. నూపురెపెలికతో ముందు పరిశీలించబడును. వైమానిక సిబ్బంది గాక 100 గురు ప్రయాణికులనుండురు. రెండు మాడు వారములలో ప్రయాణము ప్రారంభమగును.

రొమన్యు

తూర్పుగ్రీస్ యిందురన్యాయములు

లండను, జూలై 16:—వారానివారాపత్రికలు ఇట్లు రైలుపునున్నవి:—తూర్పుగ్రీస్ యిందు ఆక్రిమించు కొన్న ఉక్కిరియను మరిగురువుల పౌరముగ కన్యవెట్టి దురన్యాయమును గావించిరి. జేతులయందు పేర్లెత్త ఆగ్నిగోళములనుంచి నిప్పుతో నంటించ వారందరును సమాప్తకాలములైరి. రైలులు నిప్పులో దుగుతునటులబలవంతముజేసిరి. గ్రామములన్నియు నిర్వసప్రజేయులైనవి. పురుషులు విధించబడిరి. స్త్రీలను వెంటబెట్టి. యావజ్జీవము స్వాధీనము జేసికొనబడినది.

గత యవస్థాపనమున చాలవలె చాలవలె గుర్తింపబడినది. లండనులోనున్న యాక్రేయియ సంఘమువారు ప్రకటించిరి. 6000 మంది బండిలు జూలై 10 తేదీనుండి పోయిరి. చాలవలె కొల్లగొట్టినావును ఉక్రేయియను మరిల స్వాధీనము జేసికొనిరి.

ఉత్తరసిరియా యుద్ధము

లండను, జూలై 16:—బీనీగారముగ్గురు వడమరగ శాస్త్రవేత్తలను 11 మైళ్లును ముఖ్య తిరువ్యాధగ్గుర మావటలయను 800 బోలెడివిట్టులు ముట్టించిరని సమాచారమునుండి యుద్ధకార్యాలయమువారు తెలుపుచున్నారు. 1½ గంటలైన పిదప చీకటి పడెను. దక్షిణమునకుగ బిరోగమనుమును గావించిరి. వంతెనలను తగులబెట్టిరి. శత్రువులకు గొప్పవలె గల్గిరి. మానేసలు మృతులైన 22 శత్రువులను గొనిపోయిరి. చాలమంది తీతగావులైరి. మాకు వచ్చుములేవు. బీనీగారముగ్గురు వడమరగ మానేసలు బోలిషివితులను ముట్టించిరి. వీర ముంగాద్విశకల్యము దగ్గర దండు విడిసిరి. చాలమంది (బోలిషివితులు) పడసిరి.

అమెరికా

నానాజాతీయ సంఘము.

వాషింగటన్, జూలై 16:—సంధినిగూర్చియు, నానాజాతీయ సంఘమునుగూర్చియు చర్చ సజావుటకు ప్రవేశించెను. విల్సనుగారు కొంతమంది రిపబ్లికను నేతలును వాహ్నినించిరి. వారిలో లాట్జెగారు ఒకరు.

అమెరికా నీని విధ్వంసక నాసిక మునుగుట

లండను, జూలై 15:—అమెరికావారిని విధ్వంసక నాసికముకట్టిరేడు. ఉత్తరముగ్గురలొగని సోకి మునిగిపోయిరి. రావిటలలో 7 గురమరదొరికిరి. ఇద్దరికి దెబ్బలుకొనినవి.

ల్యూసిటానియా గుర్తార్ము.

మ్యూన్ఖన్, జూలై 15:—ల్యూసిటానియానామక జర్మనులు అన్యాయముగ ముంచిరి. అందుచేత నానా కంపెనీ

వారు ముదరా ఇన్వెస్టమెంట్లను యెనై తెచ్చుకొని డిస్ట్రిబ్యుట్ చేయుచున్నారని తెలియించిరి.

మార్షలు ఫాకుగారు.

లండను, జూలై 16:—19 వ తేదీన లండను నగరమున జరుగు సంధి పుత్సవములలో మార్షలు ఫాకుగారు గూడ పరామ సేనను జనరలు డిటాగూబిగారితో కలసి పడివెద రని తెలియుచున్నది.

బల్గేరియా ప్రతినిధులు

సోనియ జూలై 16:—5 గురు ప్రతినిధులు థియోడరాఫుగారితోను కార్యదర్శులు మున్నగు వారితోను సంధిసభకు 25 వ తేదీన హానునగరమునకు వచ్చెదరు.

సోవియటు నిరంకు శాధికారికి శిక్ష.

కోనెక్టహేగ్, జూలై 17:—బల్గేరియా సోవియటు నిరంకుశాధికారి యగు వానటాలరుకు 5 ఏండ్ల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

సమైక్యము.

లండను, జూలై 17:—రొమన్యు చేయవలె గూడ సమైక్యమైరి. అన్నివలెను నిలచి పోయినవి. దురాగతములు జరుగుచున్నవి. కార్మికులు సమైక్యముచే ప్రతీకారముగా మధ్యతరగతుల వారగుడ సమైక్యముచున్నారని బెర్లిను నుండి తుర్తవచ్చినది.

ఆఫ్ నులు మరల తలచుడుట.

ఇండియా దొరతనమువారు 19 వ తేదీ నిటుల ప్రకటించిరి. ఆగ్నాకెలు ఆక్షేపించుచున్నగుడ లక్ష్యముచే యక వారిజేముగుండ బాబూలులోనుండి సేన కైబరు సేనను తలపడ సాగెను. ముడీకోటను దక్షిణమున 17 వ తేదీన కొంత హెచ్చు గు శత్రు సేన కొండయొద్ద తలపడగా ఆతిస్వల్పమును బ్రిటిషుసేన దానివలల పలవడినది. బ్రిటిషుసేనలో 40 మంది నష్టమైరి. మధ్యాహ్నము మరల వారాకొండ నాక్రిమించిరి. ఆలీపస్తీదు యొద్దగూడ చిల్లరపోరాటములు జరిగినవి. బోరూవద్ద శత్రువుల వై మువై మునికులు గుడ్డవనలిరి. బీర, దీన బాబూలులో ఆఫ్ నులందరూ దుశ్శోభలను చేయుచున్నారని యింతవరకు వారిప్రతిభను తెలుపుచు సాగలేదు. మరి ముసరిహద్దుల ఆఫ్ ను ప్రధాన సేన ముగావరు యొద్ద కనబడినది. లకాబాండునుండి సాండిమునుకు వెళ్లుచున్న బ్రిటిషు సేనను శత్రువులు తలపడిరి. 14 వ తేదీన వేటవను లకాబాండు యొద్ద శత్రువులు తలపడి యాడిపోయిరి. నాడు మధ్యాహ్నము 1 గంట కంటకుండి 190 మంది తుపాకుల వారిరక్షణ కొరత కొంత విధారు లకాబాండునుండి బయలుదేరి గ్యాలును చేరి ఆ రాత్రి ఆచట నిలచిపోయెను.

15-వ తేదీన మరల బయలుదేరి బాబూలు దాటి ఒకమైలు వెళ్లు సరికి 6-7 వందల మంది శత్రువులు తలపడిరి. బ్రిటిషుసేన మరల వెనకకు బాబరుకు వచ్చెను. బ్రిటిషు సేనాని హతుడయ్యెను. సామానులతోను బండ్లతోను చాల కంపరగురములు పారిపోయెను. హతశోభలు హెచ్చుమంది మరక్షితముగ లకాబాండుకు వెళ్లిరి. ఎద్దను కొంతవిధారును ఇద్దరు భారతదొంగదొంగులు శత్రువులను తీరముగా నెదిరించి బాబరుకు చేర్చిరి. ఇంతలో సాంఘమును కోటనుండి 2 పెద్ద ఫిరంగులను 225 గురు వదాతులకు 75 గురు ఆశ్వికులను పంపిరి. వారు బాబరుకు 2 మైళ్లలో నుండగా తుపాకుల భర్షని విసబడినది. వారిలో నొక విమానము గూడ నుండెను. వారుపడిగ బాబరుకు చేరిరి. మిగిలిన బండ్లకు తీసుకొని 16-వ తేదీన వారందరును మరల సాండిమునుకు బయలుదేరిరి. వారు కపరును చేరినవీమట్ట పోబరిగినది. శత్రువుల సంఖ్యచాల హెచ్చుగానుండుటచే ఫిరంగుల సహాయమును ముందుకు సాగవలెననబడెను. ముందుపోయిన బ్రిటిషు సేనను శత్రువులు చుట్టుకొని బ్రిటిషు యుద్ధగుల నందరిని హతము చేసిరి. చాలవలెను కలిగించిరి. ఫిరంగులను భర్షనము చేసి పశువులనుకొనిరి. సామానుబండ్లు గుర్రములు పారిపోయెను. శత్రువులు 4000 మందికలరు. వజీరులు, బూటానువారు, పెర్షియులు, నులే మానుఖేలులు గూడనున్నారని తెలిసినది. వారిలోగూడచాల మంది హతులైరి గాని మాలోచాల కష్టము కలిగినది. నలుగురు బ్రిటిషుప్రద్యోగులు చంపోయిరి. ఇద్దరికి గాయములు కలిగినవి. తేలిక సేనలో 100 మంది నష్టమైరి. 87 ఫిరంగిబండ్లు

గుర్రములు, చాలసామానులు, బండ్లు గుర్రములు గూడపోయినవి. కపరుకు తరమున 10 మైళ్లదూరమున గొప్ప శత్రు సేనకలదనియు శత్రువు లచటికిపోయిరనియు తెలిసినది.

ఇండియా దొరతనమువారు 20 వ తేదీనిటుల ప్రకటించిరి. చిత్రాలు పట్టణమునకు దక్షిణమున 8 మైళ్ల దూరమున చిత్రాయినిలో కలియు బంబురతుండని వాటి 800 మంది ఆఫ్ నులనెరులను యిక్కరులు కఫీరు స్థానునుండి లోయబోనికి రాగా చిత్రాలు భటులువారిని తరిమివేసిరి. శత్రువులు యిండ్లను తగులబెట్టెను. పశువులను హరించి వెంటగొనిపోవుచు బాష్టూ వంతకేసిరి. ఆఫ్ నును సేన కఫీరుస్థాను చిత్రాయిలకు నడుచు మిరాన్-నకి పశ్చిమమున నున్న కనుమల నాక్రిమించి రని చిత్రాయినుండి వార్తవచ్చినది. ఒక స్వల్పమును బంబారీ సేన కూడా నడి మిరుగా ఆఫ్ నును వంతకు పోవుచున్నది. డెక్కారంగముక మార్చులేను. 18-వ తేదీన కైబరుకును కాటాకోట, మున్నగు పన్నెంట్లను తుపాకులు కాల్యబడినవి. అన్నిచోట్లను శత్రువులు పూర్తిగా నోడించబడిరి వారికి చాల నష్టము కలిగినది. 19 వ తేదీన బిదారుకైబరు కనుమగుండా వెళ్ల గలిగెను. తలపడిన వారందరును సేనలోనుండి తొలగింపబడిన వారును అట్టిడిగడేకారి యువకులను ముగ్గక్కాబా మ హమ్మదు వీరి నందరిని చేరదీసెను. ఈ లక్ష్యములకు ఆచార సామగ్రిలను మ హమ్మదు సరిగా అంద చేయ లేక పోవుటచే వారి కాగ్రహము కలుగుచున్నది. వారికి మందుగుండు సామగ్రిలుగూడ సరిగా నందుటలేదు. అందువలన చాలమంది యిండ్లను పోవుచున్నారని తెలియుచున్నది. 18-వ తేదీ రాత్రి శేరాయిస్థాను భానుడేరాగాటిభానులకు నడుచు శత్రువులు విహారయొద్ద తలపడిరి. నగరమునుండి మనసేసవారిని తరిమివేసిరి గాని వారు పేటలలో చాలయిండ్లను దోచుకొనిరి. బోబులో మార్చెమి యును లేదు.

ఆఫ్ ను రాయబారులు.

వెనుక యిండియా దొరతనమువారియొద్ద ఆఫ్ ను రాయబారిగా నుండన అబ్దుల్ రహమాను భానుగారినిగూడ సంధి రాయబారమునకు నియమించితిమని అమీరుగారు ప్రాసరి. యుద్ధనిశేపములు లేవు.

ఉపాధ్యాయుల భర్తములు:—కాతీయ విశ్వవిద్యాలయ కలాకాలాభ్యుపగు జార్జి ఎస్. ఆరందేసు ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి, ఎఫ్. ఎస్. యు గారు రేపు సాయంకాలము బోధనాభ్యుపగ కళాకాల విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయుల భర్తములను గురించి కీల్పాకునందలి తామూరు భవనమున యువస్వాసము నిత్తురు.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాని గారు:—పంజాబుకు వెళ్ల గూడనని చేయబడిన ఆంక్ష తొలగింపబడినది తెలియుచున్నది.

శంకరలాలు గారిని విడుదలచేయుట:—శిల్లీలో జరిగిన అల్లురులలో శంకరలాలు గారు మున్నగువారిక పోలీసు యుద్ధోగిని కొట్టిరిని చేయబడిన కేసులో ఈ నెల 21 వ తేదీన శంకరలాలు కరింబట్టు గార్లను వదలివేసిరి. మహమ్మదు సయ్యదుకు 5 ఏండ్లును భగవానుకిమోష మహమ్మదు యాసి ను గార్లకు చెరింబట్టు ఏండ్లును కఠినశిక్ష విధింపబడినది. శంకరలాలుగారు హోమురాలు తీసుకార్చెదరి.

బి. సీ. మహారాజు వారు:—19 వ తేదీన మహారాజు గారు బి. సీ. కు కచ్చిక వచ్చిన వైభవముగ నగర ప్రవేశ మొనరించిరి. ప్రజలు వేనవేలు చుహాత్సాహముతో స్వాగత మొసరిరి.

గుర్ శంకరుసాయరుగారి రాజీనామా:—కలకత్తా నగరమున ఈ నెల 20-వ తేదీన జరిగిన కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ సభలో గుర్ శంకరుసాయరుగారు రాజీనామా నిప్పుట సముచితమనియు వారు వెంటనే ఆంగ్ల జేకరున కేగి పంజాబు రాష్ట్రానికి బ్రిటిషుదొరతనమువారికిని ప్రజలకును స్వచ్ఛమగుటలెననియు తీర్మానింప బడినది.

భారతీయులు:—ఆదివారమునాడు పూనా నగరమున దక్కను సభాసమావేశము జరిగినది. క్రొత్తచట్టమును సభవారు పూర్తిగా నిరసింపిరి. ఈ చట్టమును సార్వభౌమదనుమతింపకుండునట్లు ఇండియా దొరతనమువారు ప్రయత్నింపవలెను ఈ చట్టమామోదింగ బడినచో భారతీయులకు అనేక కారణములవలన నిదిగరక కలిగి యున్న అసంగ్రహి చాలప్రబలమగునని తీర్మానింప బడినది.

మహాత్మా గాంధీగారు

సత్యాగ్రహ ప్రకటనను విరమించుట

ఇండియా దొరతనమువారి హేచ్చరిక.

మహాత్మా గాంధీగారు రిటైరు ప్రాసీరి. సత్యాగ్రహ ప్రకటనను అనగా చట్టనిరాకరణమును నేను మరల ప్రారంభించిన చాలయ్యుటద్రవము గలగునని నన్ను హేచ్చరించవలెనని యిండియా దొరతనమువారు బొంబాయి గవర్నరుగారికి వ్రాసినది. నేను బొంబాయి గవర్నరుగారితో మాట్లాడినపుడు వారు స్వయంగానే యీ హేచ్చరికను కావడజేసిరి. గవర్నరుగారు యిండియా దొరతనమువారు నిట్లు హేచ్చరించుటకు వలన దివాను బహదరు ఎల్. ఏ. గోవింద రావుగారు సర్ నారాయణ చంద్రావర్మగారు చాలమంది సంపాదకులనుగూడ వలదనుటవలన ప్రస్తుతము చట్టనిరాకరణమును విరమించితిని. సత్యాగ్రహశక్తియు నెయగనివారు మరల తొందరగా కలగజేయవచ్చునని భావించుచు (అతివాదులనబడు వారు) నాయకులలో కలవుగుడ నాకు తెలిసిరి. నేను సత్యాగ్రహ సంఘమువారును మొదట నాలోచించి చట్టనిరాకరణమును ప్రారంభించ దగునని నిశ్చయించితిమి. రాలేచు చట్టమును రద్దుపరచవలెను. పంజాబు అల్లరులను శిక్షలను గూర్చి విచారించుటకు శిక్షలను రద్దుపరచుటకు అధికారమిచ్చుచు విచారణ సంఘమును జేయనే ఏర్పరచవలెను. కాళి నాథ రాయగారికి విధింపబడిన శిక్ష అక్రమమని రిక్వాజువలన తేలుచున్నదిగాన ఆయనను జైలు నేవదలవలెనని నేను పనియముగ రాజప్రతినిధిగారికి వ్రాసినది. ఇండియా దొరతనమువారు కాళి నాథరాయగారికి వ్రాసినదిగా న్యాయము చేయకపోయినను శిక్షను చాలవరకు తగ్గించి వందనీయులైరి. విచారణ సంఘము త్వరలోనే ఏర్పరచునని నాకు తెలుపబడినది. ఇట్టి అనుకూల లక్షణములు కనబడుచుండ నేను వారి హేచ్చరికను పాటించుటకు సమ్మతముగాను. నేనట్లు వారి హేచ్చరికను పాటించుటకునైన చట్ట నిరాకరణ లక్షణము మరలరద్దుపరచవలెనని నేనట్లు వారి హేచ్చరికను పాటించుటవలననే దొరతనమువారు నేకతనమువలన పంజాబు నాయకులకును సరియగునేకతనముగలగునని నేను తలచుచున్నాను. పంజాబు నాయకులకు అక్రమముగ అతికఠినమగు శిక్ష విధింపబడిననీవలించుచున్నాను. నేను అగ్నిపుల్ల గీడి వదలివినది. అదియే సరియైనదే. రాలేచు చట్టమును చేయుట దానిని రద్దుపరచుట కంగీకరింపవలసి తట్టుబట్టు జేయవలెనని భావములందును లక్షణములతో లోరి అగ్నిపుల్లలను గీడి వదలుట కాకుండునా? ఆ చట్టమును రద్దుపరచిననే నిరాకరణము కేమింపగలదు. దానిని సమర్థించుచు యిండియా దొరతనమువారు చేసిన ప్రకటనములేవియునుగూడ భారతీయులపాతికాల్పమును తొలగింపజాలి యుండలేదు. కాన నందరును స్వచ్ఛందతతో ప్రకటనమువలించి భారతీయ మహాత్ముడీయ మైతిని వెంపొందింప వలెనని గాంధీగారు వ్రాసినది.

అయోధ్యాలో హిలకండు స్టేటు రెయిల్వే పనివారుల చీరములు చాల విశేషముగ హేచ్చరింపబడు నని తెలియుచున్నది.

స్టీమర్లలో స్టేగు:-హంకెన స్టీమరులో 7 గురికి స్టేగువ్యాధి కనబడినది. ఇండియాకు నేనలను తీసికొని వచ్చుచున్న మూరాష్ట్రీయలో గూడ కొందరికి స్టేగుకనబడుటవలన దానిని మూలాలోనిదివేసిరిని 20-వ తేదీని కంటివార్త పంపబడినది.

యంగు ఇండియా ప్రభావము:-“యంగు ఇండియా” యనువారి పత్రికకు రిక్మా ప్రభావముగ సంగీకరింప వలసినదని మహాత్మా జే. హియగారు కొరగా బొంబాయి మాఖ్య న్యాయాధికారి వేయియావ్యయల భారాత్తునుకోరెను. మాత్రాలయమును మార్పు నెడల మరీవేయి యావ్యయల నీయవలసి వచ్చునని వారుచెప్పిరి.

అనరబిల్ మెగ్గిగారిని కంకరన్ నాయకుగారి స్థానమున నియమించుట జెల్లు సమర్థించుటకును వీలులేదనియు, జనాభిప్రాయము నునుముట్టి త్రోసివేయబడినదనియు ఇండియన్ డెంటు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. తీదరు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఈ నియామకము మంచిదిగ భావించబడలేదు. ప్రజల కెంత మాత్రమును కృత్రిమీ నీయవలదు.

కార్యమగారి ప్రసంగము

లండను, జూలై 17:-సార్ల మెంటు ప్రజల సభలో కార్యమగారి ప్రసంగమును గూర్చి చర్చ జరిగినది. కార్యమగారి ప్రసంగము న్యాయసూత్ర విరుద్ధముగాను. కార్యమేమియును లేదు. అతడట్లు నునువదలినవి గావనట సత్యముగ చర్చజరుపుట కార్యమగారిని అటారసీజనముగాను నుడిచిరి. కార్యమగారి ప్రసంగములై దొరతనమువారిభావము గూడవశీకరముగనే యున్నదని ఆవంసనుగారనిరి. ఇంకను చెరసాలనుండి కొంతమంది కార్యమగారు దొరతనమువారు వదలకుండకార్యమగారి ప్రసంగమును గూర్చి మాత్రమిట్లు తలచుట ఆసందర్భమునగూడ ఆవంసనుగారు నుడిచిరి. అధ్యయన తరం డనుచేసినపుడు లేదని బోసర్ల గారనిరి కేనుకు ఆధారములేని మరీమొక రీతినిదొరతనమువారు సమర్థించి తెలుప వచ్చునని ఆవంసనుగారనిరి. కార్యమగారి ప్రసంగమునుచిత్త మగునుగాని అటారసీ జనరలుగారితో నేనేకీధనించితిని. తగిన ఆధారము న్నదని తెలుపబడినగాని దొరతనమువారు కేనుచేయవలెదని బోసర్ల గారనిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయమున వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సరాది సంచికలు.
అనేక చిత్రనిచిత్రములతో నిండియుండును.
మొదటి సంచిక జులై ప్రతి 1-8 1-0-0
రెండవ " " " " 1-0-0
మూడవ " " " " 1-0-0
నాల్గవ " " " " (ప్రతియు లేవు)
ఐదవ " " " " 1-0-0
ఆరవ " " " " 1-0-0
ఇందు విశేష మహాసంగ్రహ చరిత్రము విశేషము.
ఏడవ సంచిక జులై ప్రతి 1-8 1-0-0
ఎనిమిదవ " " " " 1-0-0
తొమ్మిదవ " " " " 1-8-0
2. ఆంధ్రోద్యమము.
ఇందు ఆంధ్రమహా సభాభ్యుదయ యుగ న్యాయములు, ఆహ్వాన సభాభ్యుదయ యుగ న్యాయములు ఏర్పరిచియుండును, చిత్తు తీర్మానములు సలక్షణముగా చక్కని శైలిలో వెదకదగినవి లతో ముద్రింపబడి యున్నది. జులై ప్రతి 1-8 1-8-0
6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రహ విషయములు సంతేకముగ చిత్రపటములతో ముద్రితమై యున్నది.
3. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యావృత్తి.
ఇది శ్రీ ముత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి గారి విరచితము జులై 0-4-0
4. ఆత్మజ్ఞాన.
దయ్యయల సద్భావమును గురించిన కాశ్మీరీయచర్చ, పా. జగన్నాథస్వామి డి. ఎ. గారి విరచితము జులై 0-8-0
5. శారదాంబ.
సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గమందు చూపబడినది. ఇది శ్రీ భర్తృహాస్తి యను నాటకము జులై 0-4-0
6. శ్రీరామవిజయము.
ఇది ఏడవకముల చక్కనినాటకము. శోకల్ల కేళకరముల రావు డి. ఏ. గారిచే వ్రాయబడినది జులై 0-8-0
7. అమృతవల్లి.
1-4-0
8. బుద్ధచరిత్రము.
0-8-0
విజ్ఞానచంద్రికా వరిమత్తు పరిశీలలో బహుమతులను బడసిన కంచనపల్లి కనకమ్మగారిచే అనువాదించబడినది.
9. కవిత్వతత్వ విచారము.
శ్రీమత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి ఎం. ఏ. గారి కృతము జులై 1-8-0

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212 మద్రాసు

The Afghan Campaign. Statement in Commons.

LONDON, July 16.
In the House of Commons to-day, Mr. Montagu stated that except for outpost affairs, there was now no fighting in Afghanistan and there was no reason to hope that the Afghan Peace Delegates would arrive in our lines on July 22nd.
Viscount Curzon:—Is it intended to allow the Amir to retain the throne in view of his unprovoked attack on the British territory.
Mr. Montague replied that our object was to secure our frontiers against the recurrence of such unprovoked attack. The Government did not at present intend to express any opinion, with regard to who should be the future ruler of Afghanistan.

Black Sea Blockade. General Koltchak's Advice.

LONDON, July 17.
PARIS:—General Koltchak has advised the Supreme Council that he desired to blockade the Black Sea, but that he was at present unable to carry out the measure. The Council has not yet decided whether the Allies should recognise the blockade, but it is probable that General Koltchak will be ultimately supported in this connection.

Rumanian Hungarian Frontiers. A Deadlock.

LONDON, July 17.
The Council is considering General Hoovers recommendation to continue feeding Austria until October, also the situation on the Rumanian Hungarian frontier. The latter refuse to disarm, because the Rumanians decline to retire, while the Rumanians refuse to retire as the Hungarians won't disarm. Hence a deadlock has arisen. Council is endeavouring to apportion respective responsibility of parties.

League of Nations.

President Wilson and Opposition.

LONDON, July 16.
WASHINGTON:—President Wilson is inviting a party of Republican Senators, including Mr. Lodge, to a conference to discuss the Treaty and the League of Nations.

Treaties with China.

FOREIGN RELATIONS COMMITTEES RESOLUTION
LONDON, July 17.
WASHINGTON:—The Senate Foreign Relations Committee passed unanimously a resolution demanding the state department to furnish copies of any treaties affecting Japanese and German rights in China particularly Chino-German Convention of 1898 and Chino Japanese Treaty of 1915.

Japan and Germany. Alleged Secret Treaty.

LONDON, July 16.
WASHINGTON: There was a heated debate in the Senate today on the resolution by Mr. Lodge to ask President to furnish information regarding the alleged secret treaty between Japan and Germany. Mr. Norris, the Republican, raised the question of Shantung and declared that, the ratification of the League of Nations leaving the Shantung question, as it stood at present, would be the blackest page in Nations history. Mr. Hitchcock, Democrat, declared that the resolution was based on the flimsiest information and argued the Treaty of Versailles gave China far more than she lost. Mr. Lodge's resolution was adopted.

Lithuania.

German Evacuation.

LONDON, July 16.
STOCKHOLM.—A message from Kovno states that Germans are quickly evacuating Lithuania.

Bishop of Persia, Rev. J. H. Linton Appointed.

LONDON, July 16.
Reverend J. H. Linton has been appointed Bishop of Persia.

Victory Loan.

LONDON, July 17.
In the House of Commons, Mr. Chamberlain announced that subscriptions towards victory loan totalled 701 millions sterling.
Mr. Chamberlain stated that Victory Loan total included four hundred and sixty millions sterling new money.

Command of Mediterranean Fleet. De Robeck Succeeds.

LONDON, July 17.
The Admiralty announces that De Robeck will succeed Gough Calthorpe as commander of the Mediterranean fleet from July 26th.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంఘము

ప్రధాన సూచనలు.

వదరాసు వైద్య కళికా కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము ప్రాయశాస్త్రము:

- (1) విశ్వవిద్యాలయ కట్టపరీక్షకు అర్హులగుటకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ శాఖలలో చేరుకొను ప్రతీక కరీకు ప్రస్తుతపు ఇంటర్మీడియేట్ పరీక్షలను నడవలెను. ఇప్పటి మెట్రిక్యులేషను కరీకు యింటర్మీడియేట్ కు సమానము.
- (2) వైద్య సూచన అనుబంధమున వచ్చుటకు పూర్వము బెంగాలులోని మాధ్యమిక విద్యావిధానమును ముందుగా పరిచయము.
- (3) బెంగాలులోని మాధ్యమిక, ఇంటర్మీడియేట్ విద్యను పునర్నిర్మాణము చేయుట కొక సూత్రాధికారి చేర్చుటవలెను.
- (4) ఈ కర్మములను నిర్వహించుటకు చాలాసమయము అధికారి నిశ్చయించు చేయవలెను. మాధ్యమిక పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయుల జీతములను గుర్తించుటకు ఉపసరము.
- (5) కేంద్ర విద్యాధికారి కర్మములను అన్ని వారుల విద్యాసంబంధముల పాఠశాలలను నిర్వహించుటకు.
- (6) కట్టపరీక్షకు ద్వైతముగారి అధికారియైన ముఖ్యములను, అతడు విద్యాకాళా మంత్రిగారి, సభ్యులనుగూడ నలవోనిచ్చు వారుగ నుండవలెను.
- (7) మాధ్యమిక, ఉన్నత విద్యలకు ప్రత్యేకపాఠశాల విధానముండవలెను. ఇంటర్మీడియేట్ విద్య విద్యాలయములను, కట్టపరీక్షకు కాళాను భవనమును యిందు టవసరము.
- (8) కాళాను మాధ్యమిక, ఇంటర్మీడియేట్ విద్యలకొక క్రొత్త సంఘము నేర్పాటుచేసి, వివిధ విషయములలో అనుభవముగారి నందు చేర్చవలెను. ఈ సంఘము నలవోనిచ్చుట ముఖ్యముగా, కార్య నిర్వాహకాధికారియు నుండవలెను. విశ్వ విద్యాలయము వారికిగల మూడు విధాల నిరంధములను నిర్వహించవలెను: (1) గ్రంథాల నిర్వహణ. (2) రెండు కరీకుల నిర్వహించుట. (3) మెట్రిక్ కరీకుల విద్యాలయ సంపుటకుల ఉన్నత పాఠశాల విద్యాలయము నామోదించుట.
- (10) ఈ సంఘము విద్యము నిర్వహించుటకు. కలకత్తా, డక్క విశ్వవిద్యాలయముల వారికొక్క ప్రతినిధిని బంపవలెను. వ్యవసాయము పరీక్షలు, వాణిజ్యమున కొక్కొక ప్రతినిధి యుండవలెను. పాఠశాలమునందును, బోధనా కాలమునందును అనుభవముగల యొక వైద్యునిని సభ్యులగునందవలెను. ఈ సంఘమునకు, కానసభా సభికార సభ్యులను అన్వేష్య సంబంధముండవలెను. కట్టపరీక్షకు ద్వైతముగారి అధికారి రిట్యూ కర్మముగ నుండవలెను. హిందూ మతమున ప్రతినిధులు తిరిగివచ్చి యుండవలెను. ఈ సంఘమున 15 మంది 18 వరకు సభ్యులుండవలెను. ఇంద నిధికార సభ్యులసంఖ్య బాహుళ్యమును.
- (11) ప్రత్యేక కాళాను సంబంధించిన కార్యనిర్వహణమునకు సమర్థులగు స్థాయి సంఘముల నేర్పరుపవలెను.
- (12) ఇంటర్మీడియేట్ (మెట్రిక్యులేషను) వ్యాగ్రము ప్రతిస్థాపన తీరము యజమాన్యమున నందును. ఇది కరీకులను చేయించువలెను. బోధనాపాఠశాలమును గమనించుట కి. గ్రంథము వారు ఇ. సెక్రెటరీల పాఠశాలలకు బంపుచుండవలెను.
- (13) రాష్ట్రమున మాధ్యమిక, ఇంటర్మీడియేట్ విద్య కనుభవమును ప్రతిసంవత్సరము యీ సంఘమువారు ప్రభుత్వము వారికి బంపుచుండవలెను.
- (14) ఈ బోర్డునకు చేయు పరీక్ష వివిధముగ నుండవలెను:
 - ప్రతిసంవత్సరము ఇంటర్మీడియేట్ కలకత్తాను ఇన సెక్రెటరీ (కరీకుల) ను బంపవలెను. పరీక్షలు మోటు పరీక్షలు, కట్టపరీక్షలు లని రెండు విధములగు నుండవలెను. విద్యార్థుల నోటులుకులను పరీక్షలుల పరీక్షించవలెను.
 - ప్రతిపాఠశాలలోను నన్ను విద్యార్థుల నందరను కరీకుల బంపవలెను.
 - భూగోళ శాస్త్రము నిర్వహణ పరీక్షములగు నుండవలెను.
 - విజ్ఞాన శాస్త్రములో కనీసము 2 వత్సరములైనను కట్టపరీక్షకు బోధన విద్యార్థి ఉన్నత పాఠశాలా పరీక్షకు బోధన.

- (4) గణిత శాస్త్ర పరీక్ష పరీక్షాపత్రము ప్రస్తుతము కంటే కట్టపరీక్షకు.
- (5) విద్యార్థి కలకత్తా 15 వత్సరములకు కట్టపరీక్షకు నుండరాదు.
- (15) ప్రతి ఇంటర్మీడియేట్ కలకత్తాను వ్యాపారము ప్రత్యేకమున, నివాసపు పేర్పాటులను నుండవలెను.
- (18) కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము బోధనా ప్రతిస్థాపనముగ నుండవలెను. డక్క విశ్వ విద్యాలయపు ప్రాజెక్టు తరుణము కార్యములను చాలవలెను.
- (2) రాజప్రతినిధియు, భారత ప్రభుత్వమును కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయముతో ప్రత్యేక సంబంధము గలిగియుండరాదు. కలకత్తా, డక్క విశ్వవిద్యాలయములకు రాజప్రతినిధి విజిటరుగ ముఖ్యము యుండవలెను.
- (3) అనన్య కోర్సుల పెట్టవలెను. పట్టపరీక్షకు ఇంటర్మీడియేట్ అయిన తరువాత మూడు సంవత్సరముల చదువులను.
- (4) ఈ విధములను వారికి ప్రాప్తముల నిరదేశము కట్టవలెను.
- (5) విద్యార్థుల కరీకులకు సంరక్షణము కరీకుల వ్యాపారము ద్వైతమును, విద్యార్థి చేరువకు సంఘమును చేర్చుటకు వలెను.
- (19) డక్క విశ్వవిద్యాలయము సాక్షాత్త విశ్వవిద్యాలయముగ నుండవలెను.
- (20) కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము బోధనాప్రతిస్థాపనముగ నుండవలెను. ఈ క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయములకుగ నుండవలెను.
- (1) విజిటరు (రాజప్రతినిధి). (2) వైద్యులు (మెట్రిక్యులేషను). (3) వైద్యులు (కరీకుల). (4) కోర్సులకు.
- (5) ప్రతినిధిసంఘము మెట్రిక్ కరీకులకు కొత్తను చేరు. ఇంద కేక వందలమంది సభ్యులుండరు. వీరు నియమములను చేయరు; విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వహణమును విమర్శించు; భవనములను నామోదించు. (6) 17 వరకు సభ్యులగు కార్యనిర్వాహకసభము. వీరు విశ్వవిద్యాలయములకు బాధ్యులు. (7) 80 మంది మొదట 100 మంది వరకు సభ్యులగు యొక సంఘము. వీరు బోధనాకాళాపాఠశాలములకు బాధ్యులు. (8) బోర్డు ఆఫ్ ట్రస్టీలు.
- (20) మాధ్యమిక, ఇంటర్మీడియేట్ విద్యకాళులకు సాయసంఘములు బంపవలెను. వీలొక ప్రీసభ్యులకును నందు. ప్రీవిద్యాలయము నేర్పరుపవలెను.
- (21) ప్రతి కరీకులను 700 కరీకులను ఉపాధ్యాయులను మాధ్యమిక, ఉన్నతవిద్య ప్రతిస్థాపనములకు బంపుచుండవలెను. కలకత్తా, డక్క విశ్వవిద్యాలయములకు 100 మంది ప్రైవేటు ఉపాధ్యాయులను బంపవలెను మిగిలిన 600 మందియు ఇంటర్మీడియేట్ కరీకుల వ్యాపారములను విమర్శించు ప్రభుత్వమువారి బోధనాకాళాలలో విజిటరులు కావలెను. ప్రతివిశ్వవిద్యాలయములోను విద్యాకాళా ఒక ప్రాప్తముల యజమాన్యమున నుండవలెను.

సంబంధములను పాట్నా విశ్వవిద్యాలయము స్నాతక పరీక్షకు సంబంధించిన ఆరటిల్ 57 రాజేంద్ర నాథముఖర్జీగారు సాంకేతికవిశ్వవిద్యాలయము నిచ్చెదరు.

సాక్షి కలకత్తా:—వలెనా నెవనన్యోర్సులో సాక్ష్యములకు సమనవిదహాజైన యొకసాక్షి కోర్టు అవరణలో కూర్చుండి యుండగా అకస్మికముగా కలకత్తా సాక్షిని. అతనిని వెంటనే వైద్యకాలకు పంపివేసిరి.

57 విజయ తీసివేయగోరును తామునైన లేఖకు దాని నుపసహరించుకొన కలసినదని రాజప్రతినిధిగారు ప్రభుత్వ మొదలను కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారు దాక్కు రిట్రావాద తూనుగారు ఇందినెండు పుత్రి కాధికారికి తిరిగివేసిరి.

కీ॥ తే॥ భావ సురమహారాజుగారి:— భావనగరము నుండి యిట్లు తెలియ చున్నది:— భావనగర మహారాజుగారి కనకము సృజనమునకు గొంపోవునపుడు 8000 మంది (పరశ్వతాపాటిక కేసి. మహారాజుగారి కుమార్తె వన్నామహారాజి కేసీకుమంది సానభూతిని తెలిపిరి. మహారాజుగారు 28 సంవత్సరముల గడ్డెలించి చాల అభివృద్ధికరములగు మార్పులొందిరి. వాటిలోనే రాష్ట్రమునుండి (తాగుడు తొలగింది) కలకత్తా ప్రాంతాధ్యక్షులకు స్థాపించిరి.

Obtainable from all High Class Stores, Chemists, etc.

SPENCER & CO. LTD.,
Agents, MADRAS

వాతావరణ పీఠ

1919 సం. జూలై 22 వ తేదీ మంగళవారము.

కల్ప ముఖ్య పరమము	విశ్వవిద్యాలయము	విశ్వవిద్యాలయము	విశ్వవిద్యాలయము	విశ్వవిద్యాలయము	విశ్వవిద్యాలయము
	24 X 24	24 X 24	24 X 24	24 X 24	24 X 24
గోపాలపురము	88.5	82.0	...	15.48	18.95
విశాఖపట్టణము	90.2	80.6	...	9.05	10.98
కాళిదాస *	98.2	81.7	...	7.87	10.99
ఇంద్రుడు	90.8	79.7	...	16.01	10.81
గుంటూరు	96.6	78.8	...	12.64	10.97
విజ్ఞాన	97.8	75.9	...	4.96	4.45
దుర్గాము	95.9	81.8	...	6.85	6.10
వైద్యరాజుడు	88.6	75.2	...	14.48	10.93
అనంతపురము	95.6	76.9	...	10.58	5.88
కర్నూలు	98.3	75.7	...	4.29	5.94
కర్నూలు *	98.8	78.2	...	5.55	8.40
గోదావరి	94.8	81.1	...	12.24	7.76
వేంగుపూరు	82.1	66.8	...	15.36	11.86
కర్నూలు *	94.6	76.4	...	12.11	9.32
కీలము	98.7	78.8	...	14.74	12.89
కోయంబత్తూరు	89.5	71.5	...	5.64	6.66

ఎడ్వర్డు బి. రామ్మోన్
సాక్షిగారు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు

National Psycho Physical Culture University College.

WANTED

Students, Fees of for Particulars Moderate Apply to Prof. B. RAMAJOGA RAO 7 Thumba Chetty Street, Madras.

మద్రాసు స్థానికాజుకోర్టు

నూటు నెంబరు 12333/1917

వాది:—సి. నుబ్బరామయ్య

ప్రతివాది:—వి. నుబ్బరామయ్య, వార్డులమార్డు

(1) ఏనంబాకం దొరసామయ్య, (2) ఏనంబాకం రమణయ్య, 2/10 ఆరువాచలకాయకకోవిధి, చింతాద్రిపేట, మద్రాసు.

మీ కేసుగొరైన ఏనంబాకం నుబ్బరామయ్యగారిమీద నేను పొందిన డిక్రిలో, అతలు జరుపుటకు విశేషించిగారు గతించినదన మిమ్ములను వార్డులగా చేర్చి మీ కుటుంబ ఆర్థికవై అతలు జరుపుటకు పిటిషన్ దాఖల్ చేయుట యొప్పుది. నదరు పిటిషన్ మద్రాసు స్థానికాజుకోర్టు రిజిస్ట్రేగారి కోర్టులో 8 9-1919 కి వాయిదా వేసియున్నది. గాన అదినం ఉదయం 11 గంటలకు మీరు హాజరుకానియెడల కోరికప్రకారం ఉత్తరపు కాబును.

By order of Court
V. V. DEVANADAM,
Plaintiff Vakil.

Peace Celebrations.

Victory March.

LONDON, July 16.
Mr. Bonar Law in the House of Commons announced that Marshal Foch would probably participate in the celebrations on July 19th. [Cheers.]

London, June 17.
The Peace celebrations will culminate in lighting of eleven night chains of bonfires throughout the Kingdom and the Empire.

The Miners' Conference.

Resolutions Passed:

The Miners' Federation Conference resolution authorising the executive of the National Conference to call a strike without a ballot, was defeated by a large majority. The Conference passed a unanimous resolution urging the exemption of incomes under £250, also soldiers' and sailors' pensions from income tax.

Hundred and Fiftythousand Hards

Struck.

LONDON, July 17.
One hundred and fiftythousand Yorkshire miners have struck, dispute the current extension of Sankey award

Co-operation with Government.

Miners Conference Resolution.

LONDON, July 17.
The Miners Conference passed a resolution agreeing to co-operate with the Government, if the Government undertook to introduce legislation for nationalisation of mines.

Pledge Refused.

The miners conference overwhelmingly decided not to give pledge asked by Mr. Bonar Law on July 16th, that there would be no stoppages for 3 months.

Prince of Wales' Tour.

Canadian Visit Programme.

LONDON, July 16.
In the House of Commons, Mr. Long stated that the Prince of Wales would embark on the "Renown" at Portsmouth on the 5th August to visit St. John, Newfoundland, when he would proceed by a light cruiser to St. John's (New Brunswick), Halifax, and Charlottetown where he would re-embark on the "Renown" and proceed to Quebec.

European War Medal.

LONDON, July 16.
In the House of Commons, Mr. Churchill stated that an order for a European War Medal had been filed to-day.

Bronze War Medal.

LONDON, July 17.
It is announced that a war medal in bronze will be granted to all British subjects enrolled in the Native Labour Corps.

Income-Tax Allowance.

LONDON, July 16.
In the House of Commons, Mr. Chamberlain announced that the income-tax allowance for a wife had been increased from £25 to £50. Child abatement had been raised to eighteen years when studying.

York Railway Workers.

Immediate Strike Decided.

LONDON, July 17.
A mass meeting of all grades of railway workers at York decided on an immediate strike.

Train Service Stopped.

London, July 17.
Nearly all trains in north Western Railway have stopped owing to the strike of the Railway men for relaxation of overtime for drivers. The National Union of Railwaymen have instructed the North Eastern members to remain at work pending negotiations.

Italy and the Tyrol.

Question of Annexation.

London, July 16.
In the House of Lords, Lord Bryce drew attention to the fact that the summary of the terms of Peace offered to Austria include a provision that the frontier of Italy should be advanced to the watershed of the main chain of the Rhaetian Alps, and the Brenner Pass, thus transferring to Italy over 200,000 German-speaking Tyrolese. He suggested that a plebiscite should be taken. Lord Newson said that if this area were taken over as a whole the Italian majority there would be two to one. President Wilson acquiesced in the decision. The Peace conference considered that if the area proposed were taken over there would be an overwhelming Italian majority for annexation. Therefore it was unnecessary to take a plebiscite.

Soviet Dictator

Sentenced to 5 Years.

LONDON, July 17.
COPENHAGEN.—A message from Munich states that Von Toller, recently the Soviet dictator of Bavaria, has been sentenced to five years imprisonment.

Strike Extending.

LONDON, July 17.
A message from Berlin states that the strike in Stettin extending to bakeries. Public services and harbour traffic is at a stand still. Acts of violence are being committed.

Counter Strike.

In consequence of the general strike at Stralsund Pomerania, the middle classes are counter-striking.

Dearness of Living.

Threats to Follow Italy's

Example.

LONDON, July 9.
The Italian rioting, by which prices have been appreciably lowered, has excited much interest here, and from more than one quarter come warnings that similar outbreaks must be expected in Great Britain unless something very drastic is done. One essential difference between the English and Italian situations, which is generally ignored is that while prices here are lower than in France, Italian prices were higher.

It is difficult to say whether British shopkeepers should be accused of robbing customers, or whether customers are guilty of debauching tradespeople by reckless expenditure; but there is no room for doubt that the bulk of our wage-earners in this era of high wages and high price are, on the balance, better off. This was proved at the Industrial Conference by emphatic statements that Labour would never consent to return to the conditions of 1914.

The workers, however, are quite unable to realise that if the value of money is lowered when purchase of labour is in question, it cannot retain its old power of purchasing the products of labour, and encouraged by a thoughtless press they are becoming more and more resentful of profiteering. One immediate demand is for the penalisation of the destruction of food for the purpose of keeping up prices, but no proof that this is done has ever been published.

The "Daily Graphic" points out that neither sacking shops, thereby wasting food, nor Government control of prices is a remedy for shortage. If low prices are enforced the producer will cease to sell. A number of farmers are ceasing to produce milk and butter, because at the present prices and present wages they cannot make a profit. ["Pioneer"].

Ex-Kaiser Ill.

LONDON, July 16.
AMSTERDAM.—The ex-Kaiser is ill. The doctor remained with him all last night.

Marshal Foch.

Participates in Victory Procession.

LONDON, July 16.
It is announced that Marshal Foch will participate in victory procession on July 19th. He will probably head the French contingent with General De La Guiche.

Bulgarian Peace Delegation.

LONDON, July 16.
PARIS.—Five Bulgarian Peace delegates headed by Mr. Theodoroff, are arriving on July 25th accompanied by experts, secretaries and typists.

A Steamer Ashore.

On the Italian Somali Coast.

LONDON, July 14.
ADEN.—The British steamer "War Roman," Batavia for Falmouth, is ashore six miles south-west of Ras Hafon, Italian Somali Coast, and is asking for assistance. The natives are gathering round the ship and are swimming off. The crew are still on board.

The Burnt British Airship.

Fate of Crew Still a Mystery.

LONDON, July 16.
The fate of the crew of the N. S. is still wrapped in mystery. Lifeboats and motorboats have cruised on the scene for hours, but have found no trace. The latest theory is that the disaster was due to engine trouble.

Atrocities in E. Galicia.

Polish Charges Against Ukrainians.

LONDON, July 16.
Newspapers in Warsaw state that the Ukrainian occupation of Eastern Galicia was marked by ferocious atrocities on priests, who were forced to hold grenades. When a light was applied the victims were blown to pieces. Peasants were forced to throw themselves on fires. Thus, whole villages were exterminated. The massacre of men, the violation of women and the confiscation of all belongings was general.

The Ukrainian Mission in London has issued a statement that the Poles suffered great losses in the last offensive, losing 8,000 prisoners since the 10th June. The greater part of the booty taken during General Haller's offensive has been recaptured by the Ukrainians.

Audience with the King

LONDON, July 16.
The King to-day received Sir William Meyer and Sir James Meston.
The King to-day received Brigadier General Maitland and Major Scott of the R. 31.

Honours for I. A. Officers.

LONDON, July 16.
M. Poincare has awarded the Legion of Honour (Chevalier) to Lieut.-Colonel H. W. Holland, the Croix de Guerre to Colonel L. R. Abbot and R. E. Hogg, the latter "Avec Palme" for distinguished services during the war.

The King of the Belgians has conferred the Croix Chevalier of the Ordre Couronne, and the Croix de Guerre "Avec Palme" to Major George Henderson.

Cable Censorship

LONDON, July 16.
Mr. Forster stated in the House of Commons, that the cable censorship would be abolished at midnight on the 23rd instant, after which private codes would be permitted.

The Irish Problem.

Substitute for Home Rule.

LONDON, July 16.
In the House of Lords, Lord Birkenhead, replying to Lord Macdonnell, said the Government would come to a decision on Irish affairs at an early date and devise a substitute for the Home Rule Act.

Ulster's Apprehensions.

Referring to Sir Edward Carson's speech Lord Birkenhead said he was surprised at Ulster's apprehensions in view of the Government assurance of no coercion. He did not believe that either Ulster or Sinn Fein would accept Dominion Home Rule if shown of the control of the Army and Navy. He did not see any hope of a satisfactory solution until law and order were vindicated.

German Aerial Proposals.

Regular Air Lines to be Initiated.

LONDON, July 16.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that Germany is preparing a scheme to establish a regular airship line between Berlin, Odessa, Copenhagen, and Stockholm. Trial flights will be made with a super-Zeppelin, carrying a hundred passengers, apart from the crew. It is expected that flights will begin in two or three weeks.

Fighting in N. Russia.

British Defeat Bolsheviks.

LONDON, July 16.
The War Office learns from Murmansk that 600 Bolsheviks attacked our garrison at Tikovya, eleven miles south-west of Kyparsenga, west of Lake Onega and were beaten off after one and a half hours. They retreated south, burning bridges. The enemy suffered considerable loss. Our pursuing force picked up twenty-two dead and many wounded. We had no casualties. Our partisans west of Lake Onega attacked the Bolsheviks, who landed at the Shunga Peninsula, killing many.

Nationalisation

Debate in Lords.

London, July 17.
There was an interesting debate in the House of Lords to-day on nationalisation. The majority of the speakers were frankly hostile. Lord Inchcape declaring that nationalisation of leading industries would reduce Britain to position of a fourth class power in a few years.

Serious Situation.

Lord Milner admitted that the situation was serious, but he believed he saw the dawn of better things. He was convinced that there was an irresistible trend in all countries towards a greater measure of public ownership and control, but such control did not mean control for Whitehall. Lord Milner suggested experimental controlled working of all mines in one area for a month. Lord Milner maintained that there would have been a complete disaster in latter year of war without control of coal, iron, shipping etcetera.

Abolition of Income-Tax Profits.

Mr. Shaw's Motion Defeated.

LONDON, July 17.
In the House of Commons replying to the motion of Mr. Alexander Shaw for the abolition of income-tax profits on sales of Dominions produce in United Kingdom, Mr. Chamberlain declared that the result of the motion would be to give preference to Dominion manufacturer as compared with home producer and that was impossible. The motion was rejected by 76 votes to 19.

Income Tax Abatement.

LONDON, July 17.
In Commons, Mr. Chamberlain announced that income-tax abatement for the first child would be increased to forty pounds sterling.

Raynham Third Attempt.

Machine Wrecked.

LONDON, July 17.
ST. JOHN'S.—Captain Raynham to-day made a third attempt to start Trans-Atlantic flight. His aeroplane rose thirty feet then crashed and was wrecked. The airmen were uninjured.

War Workers.

Their Majesties Garden Party.

London, July 17.
Their Majesties will give a garden party at Buckingham Palace on July 25th, attended solely by war workers.

Post Office Estimates.

Delay on Cables.

London, July 17.
In the House of Commons, on post office estimates, Mr. Illingworth stated that there was rather less delay on cables except to Egypt and Australia. They were suffering from over much traffic and frequent interruptions. The normal capacity of these cables was 253,000 words daily, but conditions led to the reduction to 157,000. Government traffic was eighteen times greater than before the war and now occupied twenty-five percent of the total capacity of the eastern cables. He estimated that the abolition of censorship and the introduction of private codes on July 23, would decrease the traffic between twenty and thirty per cent, although the Cable Companies estimated more. Nobody regretted more than the companies the great inconvenience to business men experienced, which made the transaction of the business to East almost impossible.

India in Parliament.

The Karachi Troop Train Incident

LONDON, July 17.

Replying to Mr. Walter Guinness in the House of Commons, Mr. Montagu stated that the offer of a new enquiry to General Shaw with regard to the Karachi troop train incident, would be open for another week, after which the matter must drop if the offer was not accepted.

Repatriation of Unfit British Officers.

Replying to Colonel Yate, Mr. Montagu stated that he had no reason to think that the repatriation of unfit British officers in India would be delayed, but he would enquire.

The Reform Joint Committee.

Colonel Yate asked:—Who were gentlemen at present in England who were well qualified to explain the views of local Governments in India before the Joint Committee? Mr. Montagu replied that he had given the Committee the names of all the gentlemen at present in England, who seemed qualified to give evidence, and the Committee would decide whom to hear.

Payment to R. A. M. C. Officers

Replying to Major Newman, Mr. Montagu stated that he was corresponding with the Army Council in regard to the payment of the Army Medical Corps Officers in India in sterling at 1s. 8d. rate of exchange.

Spanish Cabinet Crisis.

Reason for Resignation.

LONDON, July 16.

MADRID.—The resignation of the Spanish Cabinet is due to an adverse vote on the question of abuses in the last elections involving a hundred seats, in connection with which there were heated debates in Parliament.

The Maharaja of Cooh Behar.

LONDON, July 16.

The Maharaja of Cooh Behar to-day lunched with Their Majesties.

For a Flight to India.

£10,000 Prize Offered

LONDON, July 16.

The "Daily Express" has offered a prize of £10,000 for flights from England to India and from England to South Africa. All types of aircraft will be eligible. They must carry at least a ton of saleable commodities for the outward and homeward journey.

Resumption of Civil Disobedience.

Grave Warning to Mr. Gandhi.

BOMBAY, July 21.

In the course of a letter to the press Mr. K. Gandhi writes:—The Government of India have given me through His Excellency the Governor of Bombay a grave warning that the resumption of civil disobedience is likely to be attended with serious consequences to public security. This warning has been enforced by His Excellency the Governor himself at the interviews to which I was summoned. In response to these warnings and to the urgent advice publicly expressed by Dewan Bahadur L. A. Govindaraghava Iyer, Sir Narayan Chandvarkar and several editorial have after deep consideration decided not to resume civil resistance for the time being. I may add that several prominent friends belonging to what is called the extremist party have given me the same advice on the sole ground of their fear of a recrudescence of violation on the part of those who might not have understood the doctrine of civil resistance. When in common with most other Satyagrahis I came to the conclusion that the time was ripe for the resumption of civil resistance as part of Satyagraha I sent a respectful letter to H. E. the Viceroy advising him of my intention so to do and urging that the Rowlatt legislation should be withdrawn that an early declaration be made as to the appointment of a strong and impartial committee to investigate the Punjab disturbances with power to revise sentences passed and that Babu Kallath Roy, who was as could be proved from the record of the case unjustly convicted, should be released. The Government of India deserve thanks for the decision in Mr. Roy's case. Though it does not do full justice to Mr. Roy the very material reduction in sentence is a substantial measure of justice. I have been assured that the committee of inquiry such as I have urged for is in process of being appointed. With these indications of good will it would be unwise on my part not to listen to the warning given by the Government. Indeed my acceptance of the Government's advice is a further demonstration of the nature of civil resistance. A civil resister never seeks to embarrass Government. I feel that I shall better serve the country and the Government and these Punjab leaders who in my opinion have been so unjustly convicted and so cruelly sentenced by the suspension of civil resistance for the time being. I have been accused of throwing a lighted match the Rowlatt legislative and the persistence in retaining it on the statute book is a thousand matches scattered throughout India and the only way to avoid civil resistance altogether is to withdraw that legislation. Nothing that the Government have published in justification of that legislation has moved Indian public from the attitude of opposition to it. In conclusion Mr. Gandhi advises his fellow Satyagrahis to seek the co-operation of all in the propagation of pure Swadeshi and the promotion of the Hindu Moslem unity.

A Press Communique says:—Ruter's report dated 20th July 1919 stated that the P. O. Liner "Hankin" had 7 cases of plague on board. News has also been received that the S.S. "Moor" conveying troops to India has also been delayed at Malta on account of a similar outbreak on board.

Indian Reforms Bill.

Joint Committee's Sitting.

LONDON, July 16.

The Joint Committee held its first sitting to-day, when Mrs. Besant and a number of Indians were present. Sir James Meeson who was the first witness, stated that the Government of India fully appreciated the gravity and magnitude of their responsibilities of creating for the first time in history, a democracy in an Eastern country. The Government of India treated the scheme as a draft. They had tried to avoid dangers and suggest measures for getting round them. They had tried to turn it from an architectural structure into a working plan, from which the structure could be built. The Government of India wholeheartedly agreed with every vital principle of the Bill, and he denied that there had been any attempt to whittle down the scheme. The Government of India accepted the proposal as a general rule that the Provincial Executive Council should contain only one official member, but they considered that there should be a second where the Governor was a stranger to India. The Government of India had not yet made up their minds with regard to direction over the Councils. Though they agreed to the principle of a large elective majority, they were a little apprehensive that a wide power given in another case of subjecting the provincial subjects to Indian legislation, might be regarded as going further than the Report. It was, of course, desirable that the Provinces should be able to deal with social reform, and matters such as abuse of religious charities. The Government of India objected to the proposal to pool the revenues of the Provinces. If the dual Provincial Government was to work successfully, it depended on clearer demarcation of two halves of the Government. The Government of India proposed that each half should control the revenues of its own departments, and this would be the tremendous stimulant to each to develop its own resources. Otherwise, if money were transferred, there might be a suggestion for prohibition with loss of revenue, while they might also be pressed to reduce alike expenditure. The Government of India suggested this division also in order to diminish friction and avoid a wrangle lasting five months every year. It would also be difficult for any department to start an important scheme extending over years, unless their income was certain. The Joint powers' proposal was also opposed by prominent Indians, who would have much to do with bringing the scheme into operation. The Government of India could see no virtue in electing two Chambers of the Provincial Legislature from the same narrow indirectly voting source. They had always pressed for direct representation, and would prefer senatorial electorate. Another point was that there was no control over the Secretary of State, who could alter the whole constitution by making rules.

Replying to Mr. Bennett, Sir James Meeson said that the Government of India would like to see the Provinces enabled to borrow on the security of their own revenues.

Reviewing the situation in India, Sir James Meeson emphasised the rapidity with which interest in politics, and the desire for a larger share in the administration of their own affairs, had penetrated the people, and also the spontaneous growth of a real spirit of Nationalism.

Replying to Sir John Rees, Sir James Meeson said he did not think there was any vital hostility between castes in India.

Sir John Rees asked:—Do you think that the continuance of the bureaucratic regime in India is no longer possible, or compatible with carrying on Government without continual discontent and trouble?

Sir James Meeson replied that he thought that steadily increasing modifications were necessary.

The Committee adjourned to the 21st instant.

The Moderate Deputation's Intentions.

Mr. Montagu conferred with the Moderate Deputation at the India Office on the 15th instant. The deputation intends to submit a memorandum of their views and delegate two or three of their members to be examined thereon.

Case Against Shankar Lal.

His Acquittal.

DELHI, July 21.

Judgment was delivered to-day in the case in which Shankar Lal Secretary, Local Home Rule League and several others stood charged with assaulting a police officer on duty during recent disturbances. Shankar Lal and Karim Baksh were acquitted. Mahommed Sayed was sentenced to 3 years, Mahommed Yasin and Bhagwan Kishore each to 2 years rigorous imprisonment.

Release of Prisoners.

BANGALORE, July 22.

As regards the release of prisoners yesterday on the auspicious occasion of the signature of Peace H. H. the Maharaja has issued an order of release similar to the Government of India order. His Highness order also stated that all female prisoners, provided their offences were not of a serious nature or who deserve clemency on account of their good conduct in jail, or their extreme youth at the time of committing serious crimes or peculiar circumstances under which they were convicted should be released and those not released would receive remissions as in the case of all prisoners. One hundred and twelve prisoners were released from the Bangalore Central Jail yesterday including two civil and ten female prisoners.

Sir Sankaran Nair's Resignation.

Congress Committee's Resolution.

CALCUTTA, July 21.

At the adjourned meeting of the All-India Congress Committee held yesterday a resolution was passed appreciating Sir Sankaran Nair's action in resigning his seat in the Executive Council and urging him to proceed to England immediately to place the Punjab grievances before the British Government and public.

Intimation has been received that orders under the Martial Law passed on Mr. C. F. Andrew against his entrance into the Punjab has been withdrawn.

Sir E. Carson's Speech.

Debate in Commons.

LONDON, July 17.

In the House of Commons, debate criticising Sir E. Carson's speech on Mr. Clynes' motion for adjournment, the Attorney-General declared that the speech was not an offence against law. There was nothing in it, however much the speech might be regretted, upon which legal proceedings could be founded. Mr. Adamson declared that Government's attitude was dangerous as the speech itself. The decision was irreconcilable with the treatment of certain labourites still imprisoned. Mr. Bonar Law asked if protection was desired with a view to influencing the public opinion, although the Government knew there was no case.

Mr. Adamson:—If the Attorney-General is right, there are other means of signifying the disapproval of the Government.

Mr. Bonar Law added that it was a very unfortunate incident, but he was satisfied with the Attorney-General's answer. The Government could not take action unless advised that the speech was illegal. Mr. Clynes' motion was rejected by 217 votes to 73.

Maharaja of Bikaner.

BIKANER, July 20.

The Maharaja of Bikaner arrived yesterday and made a state entry into the city. He received a tremendous ovation from record crowd.

Lok. Tilak's Birthday.

All-India Celebration

Circular, No. 4.

BOMBAY, July 21.

Mr. D. D. Chhabe, wires to us:—The committee's good wishes already cabled to London to reach Lok. Tilak on the 23rd. The actual number of persons from different provinces participating in this expression of good wishes will be wired to Lok. Tilak next week. The actual signatures will be mailed on the 2nd of August. The collection of signatures and distribution of pictures proceeding apace. All the provincial centres supplied with sufficient pictures for all the workers and participants should apply to their provincial centres. All workers should continue their work till the 27th instant only and should at once send the papers to the Committee at 735 Girgaon, Bombay. All remittances of money collected should be directly made to the treasurer, Girgaon, Bombay.

The Deccan Sabha.

Sympathy for Transvaal

Indians

POONA, July 21.

At a general meeting held on Sunday last the Deccan Sabha passed the following resolutions:—The Deccan Sabha enters an emphatic protest against the action taken by the Union Parliament in passing a bill prohibiting British Indian subjects from acquiring fixed property through the associations and taking out licences for new businesses in Transvaal. The effect of depriving the Indian community of their vested rights to such ownerships of land and to trade throughout the province will virtually be that they will in course of time be driven to leave the country. The Sabha earnestly prays the Government of India to make urgent representations to the Governor General of South Africa and His Majesty's Government in England so that Royal assent may be withheld from this bill which if it passed into law, is calculated to add considerably to the grave discontent already visible owing to many causes in all sections of the Indian people.

The Afghan Campaign.

Peace Delegates to British Lines.

SIMLA, July 21.

A Press Communique says:—The contents of a letter from the Amir dated 18th July, were telegraphed from Landi Kotal to Simla this morning. The Amir's letter is unusually brief. After expressing his great pleasure at the friendly sentiments in His Excellency's letter of the 8th July and explaining that it is now unnecessary to reply to each point in detail, he announced that the Afghan peace delegates to whose number he has now added S. Abdul Rahman Khan, late envoy with the Government of India will arrive at British lines on the 24th July. The letter concludes with a hope that "God Willing, peace between both friendly powers will be established in the near future and the honourable object of both parties attained."

Further Developments.

A Press Communique dated 21st says:—No information of further development had been received from Chitral Khairab is reported quiet, Laskars having apparently dispersed to their homes. Small parties of raiders are however still believed to be out in the neighbourhood of Ali Musajid and Fort Mande and also in Kajuri plain. There is no change in the situation on other parts of the front.

The A. P. O. send us the following correction:—The letter from the Australian Women's Service League concerning Fiji was addressed to Mrs. Jehangir Petit who is a member of the Bombay Women's Council and not to the President as previously stated.

A Press Communique says:—The Secretary of State has authorized the Ottawa Mint to sell on his behalf telegraphic transfers on India without limit of amount for gold to be tendered at that mint at the rate of one rupee for 9.4168 grains of fine gold.

జాబి పాయములు

I ఆంధ్రమహా సభలు.

ఆంధ్రపత్రికాసంపాదకవర్యులు :

అయ్యో, ఆంధ్రపత్రికాసంపాదకవర్యులు రాబోవు నెల 9-10-11

తేదీలను వై సభలు కూడు సరి తరువులకా మూలమున తెలియజేయుచున్నది. సభల సమావేశ మెప్పుడునా నెలవుల సమావేశమిది యందుకు సమంజసము. అట్లు కాదేని సభలకు ప్రతినిధులు తగినంతమంది వచ్చుటకు వీలుండదు. ఈ సభల సమావేశము ఇప్పటికి మూడు 20 రోజులు మాత్రమే యున్నది. ఇంతకంటే ఆద్యక్షు నిర్ణయము జరుగలేదు. ఆహ్వాన సంఘమువారు ఆద్యక్షుల సలహానుసాహకము ప్రకటితములగు తీసుకొనబడెనను కృతార్థము. ఆద్యక్షునిగా సంఘముచే తగిన వారు ఆద్యక్షులుగా నుండుట కంగీకరించుటకు వెనుదీయుదురు. కావున సభలకు విస్తారపు ప్రతినిధులు వచ్చుట కవకాశముండుటకు, ఆద్యక్షులకు తమ ఉపసభ్యులను తయారుచేయుటకు, అచ్చుతియలుతును తగిన కృతార్థముండుటకు ఆంధ్రమహాసభలను ప్రోత్సహించు నెలవులలో జరిపిన నెక్కువ జయప్రదముగా ముందు నమట ఆహ్వాన సంఘమువారు గవనింప కోరుతున్నాను.

మదనపల్లి పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తి.

II దేశీయ మహాసభ.

ఆంధ్రపత్రికాసంపాదకవర్యులు :

అయ్యో, ఈ సభను మన దేశీయ లక్షణములన్ని యిందులకు గుడిచియొకట సరే ఎంత దృష్టము భర్తవడెనను సరే పంజాబులోనే జరిపించి తీరవలయును. పంజాబువారు ఈ సంవత్సరము కృష్ణయజ్ఞులను కోర్కెలేని స్థితిలోనండిన మాటనిజమే. అందువలననే ఇతర పరగణాలోనివారే యీ భారమును వహించి తగిన మనుష్యులను కాకలసిన ధనముతో గూడ పంపి యిప్పటినుండియు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారే. మన మండిటమును దీనివలన నాటికయినా ఆదేశములవల్ల కా రాగ్యహానిలకు బంబుదగా మిగిలిన మన సోదర సోదరి మణుల నూరార్చి వారి విముక్తియి కను సాధనముల దేశీయ సభలో నచటనే చర్చించి వచ్చుట కర్హము. అంతియకాని ఎక్కడో ఒకచోట, పితృకార్యము నెరవేర్చుటకు, కాంగ్రెసు జరిపించితి మనిన జరిపించితి మని ఎవరి యిండ్లకు వారు బోవుటకంటె నీచమయిన తని మరొకటి యుండదు. ఆంధ్రము దానికను కృతమును వెంటనే బోగుచేసి పంజాబులోనే సభ జరుపుటయి చందా క్రింద నిచ్చుట చేత తేమమయిన తని ప్రతినిధి యనునా నూడ నీ సంవత్సరము ఎక్కువచేసిన తప్పలేదు. మనదేశీయ లీ సంకల్పిని పూర్ణముగా నాలోచించు తురుగాక.

దుగ్గిరాల లక్ష్మీదేవప్రభాజు.

III కమ్యూనిస్టులకు బహుమతులు.

ఆంధ్రపత్రికాసంపాదకవర్యులు :

అయ్యో, 1919 వ సంవత్సరము మార్చి, యేప్రిల్ నెల లో జరిగిన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు స్కూలు ఫయిలు, ఇంటరు మీడియటు పరీక్షలలో జేరిన కమ్యూనిస్టులందు ఆయాపరీక్షలలో నెక్కువ గుణములు సంపాదించిన వారి క్రిందివిధముగ బహుమతు లిచ్చబడును.

స్కూలు ఫయిలు తరగతిలో ఏ.సి. స్కూలులో విశ్వవిద్యాలయపు గుణముల మొత్తము ఎవరి కెక్కువయిన వారు ప్రథములుగానూ, రెండవవారు రెండవ విద్యార్థిగానూ పరిగణింపబడుదురు.

ఇంటరుమీడియటు తరగతిలో గూడ నిల్చి, విశ్వవిద్యాలయపు అన్ని విషయములలో గలసి మొత్తము మార్కులెవరి కెక్కువ వచ్చునో వారు ప్రథములుగానూ తరువార వారు రెండవవారుగానూ నెంపబడుదురు. వైతరగతుల యందలి ప్రథమవిద్యార్థి కొక బంగారు పతకమును, రెండవ వారి కొక వెండి పతకమును ఈయబడును.

ప్రతితరగతియందును అన్ని విషయముల నొక సంవత్సరము పూర్తిగా నుత్తీర్ణులగు వారికే బహుమతులిచ్చబడును. ఒక సంవత్సరము గాని అంతకంటె నెక్కువగాని చదివి వైతరగతులందు కొన్ని సభ్యులందు తప్పినను తుట్టుకుదకాకే సం

వత్సరములోనన్ని సభ్యులలో పూర్తిగా పాఠము అయినట్లు యిన సభ్యులకు చేసినవారుగ నెంపబడరు.

స్కూలు వైసలలో ఏ. సి. స్కూలులోనూ, ఇంటరు మీడియటులో 1, 2 భాగములలో పాఠ్యగుణముల వచ్చు వారికి సంఘమువారు తీర్మానించు ప్రత్యేక బహుమతు లిచ్చు బడును. ఈ బహుమతులకు ఒకే సంవత్సరము తేదినవారును సభ్యులమొదలైనవారును దరఖాస్తులు చేయవలయు.

స్కూలు వైసలవారు స్కూలు మార్కులకు గాని, మోడరేటు మార్కులకు గాని సంపదలసిన యవసరములేదు. అన్ని తరగతులవారును దరఖాస్తు ఫారముతో విశ్వవిద్యాలయపు మార్కులను స్పష్టముగా వ్రాసి కళాశాలాధికారి యొక్క గాని, ప్రధానోపాధ్యక్షునియొక్క గాని కంఠికము చేయించి యాక్రిందివారికి పంపవలయును. బహుమతులు నిర్ణయమైన 15 దినములలో నెంపించిన వారికి తెలుసుబడును.

అప్లికేషను లన్నీయు 1919 44 ఆక్టోబరు 5 వ తేదీ లోజల సంఘ కార్య ఫలమునకు చేరవలయును. తరు తరు పూర్తులను పంపుకొను బాధ్యత విద్యార్థులకే యై యుండును. కోరికవారికి దరఖాస్తు ఫారములు వేంటనే పంపబడును.

గుంటూరు. } ద. చిరుమామిళ్ళు.
19-7-1919. } ఆద్యక్షులు.

IV

నన్ను పాఠ్యము.

ఆంధ్రపత్రికాసంపాదకవర్యులు :

అయ్యో, బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్య కాశ్మీ గారిచే నన్ను పాఠ్యము యాదంతయు నిర్ధారితమైన దనుట విద్య దరకంపదికంటె బయటకు. అట్టి నన్ను యాదంతయు పుస్తక మర్కతవ్యావస్థకు లక్ష్యముగా నుండరావుగాను దేశస్థులయి 15 వ దినమునాటి యాంధ్రపత్రిక తెలియజేసినది. అందరకు పల్లి వారాయణరావుగారు "నన్ను పాఠ్యము - నియోగి" యని వ్రాసినందులకు తగవులుగలుగుచున్నది. "నియోగియో" అని తీర్ణ వాచుచిడిన బాగుండును. వారికి గల విశ్వాస మట్టి వ్రాతకు రేచినద, మఱియు వైదికయున విశ్వాసము నాకే సంబంధ నమటకన్న నాకే సంబంధ నేమో యన్న బాగుండెడిది. నారాయణరావుగారు ముసిన నూచనల మూతము విమర్శింప వలసెను. నన్ను పాఠ్యము నియోగి యనుటకు వారికి గల యాధార మార నుండు. గోపాలు నిరూపించి యునంతడు చిత్రాంగదాపరిణామమున నన్ను యోగిడవను సంబంధము గల దని నుచువుటయే

క॥ ఆహ్వానల్యగోత్రుల
లానుడను పొక డ్రాంగని యలకొల్పిపట్టి
ప్రామేయదక్షిణ
కానుడు నన్ను యజ్ఞంబు కణనాగణుడై.

అను శ్లోకంబునందలి యంశముల నాధారముగాకే జేసి కొనిరి. ఈపద్ధతియందు గల నన్ను యాధారకర్తయగు నన్ను యాని యంశక సీపంబునం దెలియబడుచుటకు రావుగారాధారములు నేసిరి. రావుగారి యెట్టివాడో యింకా తలపోయెడు. నన్ను పాఠ్యము గలించిన పిమ్మట గొన్ని కందల యేండ్లకేర ముండెను. ఇతరులగూడ మనవలె నన్ను యాదంత్రాన్వేషణముగాని యనుగత కంశచరిత్రాధారముగ వ్రాసిన వాడుగాడు. అట్లుగ నేని నన్ను యాదంత్రానింతామణి కర్తయగు నట్లెలయొప్పునను? ఏకరమువాడో తన యాభిలాష్య ప్రకటననునది నన్ను యోగిడవనంకము ముడిగట్టు కొనెను. మఱియు నరకును.

క॥ ఆనన్ను పాఠ్యము కంఠం
భోనిధి సంపూర్ణచంద్రులొలిగెను దయా
నూనగుదా లంకాదురు
ధీనిధి గోపాలుడమితలేజుడు పుట్టెన్.

అను నీపద్ధతియను "నన్ను పాఠ్యము" అని ప్రయోగించుటచే సంకేతములు వొడచుచున్నది. కంశచరిత్రకారముగ జెప్పియున్న "ఆ" అను నర్థములుచే నిర్దిష్టము నేమనవసరంబేమి? కలగొరవనునకు నందురేని లెస్సయి. లక్షణ సారంబని యొక గ్రంథము "నన్ను యా" అనువాడు వ్రాసినట్లు గొన్ని లక్షణ గ్రంథములములమునం దెలియుచున్నది. ఆనన్ను యానుగ నేమో? అది నుండుగాక "ఆనన్ను పాఠ్యము కంఠంభోనిధి, యనగా నానన్ను పాఠ్యమునికంటెబగు ముద్దలవంకంబని యర్థము నేమనగును గోత్రాధికృతములొక కట్టు వ్రాసియుండ నోవును. ఏదియెట్లున్న ను రామకవియనవలె నన్ను యనినచరిత్రాన్వేషణముగాని యానన్ను పాఠ్యముకొదకేదీగాడని రామకవి గ్రంథనిర్ధారిత నన్ను యాభిలాషక నియోగితావాదు లొప్పుకుండురా? ఇది యంతయు నియోగివాదము.

వైదిక వాదంబేమి?

మూడు మాటలలో వైదికవైది గావించిరి. "తనకుల బ్రాహ్మణుల ననురక్తు" "సంహితాభ్యాసు" ఇదవనోమ తత్వము ఇత్యాది నన్ను యాదంత్రాని గ్రాంథిలో క్తలాభారములుగాక జేసికొని నన్ను యాదంత్రాని వైదికుని జేసిరి. ఇందు "కులబ్రాహ్మణులు" నను నట్టివాడు పురోహిత లక్షణాన్నియుండు.

ముఖ్య పురోహితుండగువో రాజరాజనరేంద్రుడు నన్ను యాభిలాషకు లియు సందర్భమునందలి "రమ్య వార్త్య తలంబున ముత్రి పురోహిత నేనావతి దండ నాయక దావారక మహాత్ర ధా నాంక ననంక సామంక విలాసిని పరివృత్తుండై" వచనచంబరమునొక బురోహితత్వ మాపాదించుటకు వీలుండదు. "సంహితాభ్యాసు" నని యానుటకున జేవాద్యములు నేరిన యవధానియు నగునని యర్థము. నన్ను యాదంత్రానియొక బ్రహ్మయ్యుడును, తనకుల బ్రాహ్మణుడగు నన్ను సుంహితాభ్యాసియుని బోధయగు చున్నను నేవాభిమానము తద్వారము ప్రకటించెన్న బాగుండును. నియోగియొకడు వైదికుడైనను సుంహితాభ్యాసియుగావించి నర్థులగుదురు. ఎన్నివ్రాతలు వ్రాసిన "తనకుల బ్రాహ్మణ" అనవదంబు నన్ను యాగరికి వైదికుని గావించుచున్నది. కులగురువులు వైదికులుగాని నియోగిలుగాను. అందుచేత నికేదావాత్మక డయ్యెను. నన్ను యాదంత్రాని.

క॥ అచలమునర్థకృష్ణంగురమై కపిలంబగు గోకంబును

త్రమబహుజేద విప్రులకు దానము నేరిక దత్తులంబుక

కృత్యునపుకూరు భారతకథావ్రవాభిరతి నృచియది

త్రము నరికెంబు భారతకథావ్రవాభిరతి ప్రణయంబుగావునన్.

వ్రాసిన యీ పద్యంబు దనకులంబు చేదవిప్రు గౌరవము ప్రకటింపచున్నది.

"గోకంబు"ని ప్రయోగించుటకు లోకకథానియును నని యొక డెలియుచున్నది. అంతియకాక ఇందోకానుక నిక్కము దక్కియున్నది. వైదికుడె నగుటచేసి యొక్క సాంఘికకర్మ సంస్కరణమే గలదనుకొనవలెను. వైదికుగోకానంబు గూడ గలదు. వైదికలోక కథానంబులు గలవు. అను నభిప్రాయము ప్రకటింపింట్లు తోచెడిది. "తనకుల బ్రాహ్మణులు" ననునదంబున కర్మ ధర్మ భిన్న భిన్నముగ ననునందునుండిరి. తనకులము నకు నునవనియు, కులకథాగత బ్రాహ్మణుడనియు లోమ చున్నది. రాజరాజనరేంద్రుని పూర్వక దోశానోకంబు విష్ణు వర్ధనుడనువాడు బాతక రాధి కర్మకర్తజేదత్వంబున వైదిక బ్రాహ్మణుడైన విష్ణుభట్టుచే నర్ధవంకంబునకు దద్యంక్య బ్రాహ్మణుల దగ్గరకుండి కొనుయగుల దైవకము లన్నటుల వీరిగుల బ్రాహ్మణులని గౌరవించుచుండిరి. ఆ విష్ణుభట్టు సంతతివాడు నన్ను యాభిలాష నేమో? ఏదియెట్లున్న ను "తనకుల బ్రాహ్మణులు" డనునది వైదికార్థులగుచున్నది. ఇది వైదిక వాదము గదా? ఇదే నేటికి బయలు వెడలిన యీ రెండు వాదములలో బలవత్తరంబగునది యాలోచింతును.

వాదబలము.

నన్ను యాభిలాషకు భారతమునందలి యంశము లాధారములు నేసి వైదికుడని వాదించుటయు, మొన్నటిరామకవి తన గ్రంథములో వ్రాసిన ఆనన్ను పాఠ్యముకే అను నుక్తిక బట్టి నియోగియనియు వాదించుట ఈ రెండువాదములలో వైది విశ్వసనీయంబగునో సమర్థమే నారముడు నన్ను యానుండి వంశకృతము రామకవివ్రాసెనా? లేదు. ఎట్లు వ్రాసెనని నన్యులకుల? ఆంధ్ర కట్ట చిత్రామణి కర్తృత్వభ్యావ సంబంధ సాక్ష్యంబు. అదియు, గాక నన్ను పాఠ్యమునకే బుట్టిన వారిలో నేనాటివాడో గోపాలుడనియు నాగోపాలుని పేరింటి నేరినియు వ్రాసెను. అన్నియంత మూతము, నన్ను యాభిలాషిని నన్ను పంతులుగ నేయతేను.

కాశీభట్ట - కృష్ణరాయ శాస్త్రి.

దుర్బల నిరీక్షాదోషానిధి:—ప్రభుత్వ ప్రకటనము:- ఇప్పటి కీనిధి కయిన మొత్తము రూ. 1,84,000. ఈ సొమ్ము 400రుండి చందాదారులిచ్చిరి. అట్లుంటు జనరలు గారిసొమ్ము నికట వకూలుచేయుచున్నాను. దానిలో రూ. 1,57,325 ఆ అప్పడే అనరరీతైజరయన కంపదించి, ఇండియాలో ఇంక రూ. 2675 అన్నవి. ఈ మొత్తముగూడ ఇంతలోనే పంప బడును. విరాళములలో రాజప్రతినిధిగారు సభాయుక్తముగ నిచ్చినది రూ. 50,000 ఆ; సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రత్యేక యుద్ధనిధినుండి ఇచ్చినది రూ. 5000.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhra Patrika Press, 7 Thambu Chetty Street, Madras